

Justerat onsdagen den 30 augusti 2006

Conny Andersson

Inger Linge

Tore Lidbom

§ 196
Inledning

Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

Upprop förrättades och närvaro och frånvaro på grund av anmälda förhinder antecknades enligt uppropslistan, bilaga 1.

Fullmäktige godkände de anmälda förhindren.

§ 197
Kungörelse och annonsering

Kungörelsen om fullmäktiges sammanträde utsändes den 3 augusti 2006 till fullmäktiges ledamöter och ersättare samt länsstyrelsen. Kungörelsen anslogs samma dag på landstingets anslagstavla.

Föredragningslistan infördes den 7 och 8 augusti 2006 i de tidningar där enligt fullmäktiges beslut annonsering ska ske.

Tillägg till föredragningslista anslogs den 11 augusti 2006 på landstingets anslagstavla och utsändes samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Det antecknades att sammanträdet kungjorts i laga ordning.

§ 198
Justering

Att tillsammans med ordföranden justera sammanträdet protokoll utsågs förste och andre vice ordföranden.

Protokollet skall justeras senast onsdagen den 30 augusti 2006.

Beslutsärenden

§ 199

Tilläggsanslag med anledning av akutsjukhusens prognostiserade ekonomiska situation samt för finansiering av ytterligare insatser till följd av vårdgarantin (förslag 69)

LS 0509-1588, 0606-1257

Anf. 1-43

I ärendet yttrade sig landstingsråden Ingela Nylund Watz, Christer G Wennerholm, Birgitta Rydberg, Birgitta Sevefjord och Stig Nyman, Lena-Maj Anding, Pia Lidwall, landstingsrådet Inger Ros, Filippa Reinfeldt samt Andres Käarik.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till m-ledamöternas reservation i landstingsstyrelsen
- 3) bifall till fp-ledamöternas reservation i landstingsstyrelsen
- 4) bifall till kd-ledamotens reservation i landstingsstyrelsen

Ordföranden ställde propositioner om bifall till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att bevilja tilläggsanslag om 70 000 000 kronor för finansiering av insatser i vårdgarantin

att uppdra åt landstingsstyrelsen/hälso- och sjukvårdsutskottet att efter analys och förhandlingar tillföra akutsjukhusen tilläggsanslag 2006 upp till ett sammanlagt belopp på maximalt 181 000 000 kronor

att utöka vårdbeställningen vid Astrids Lindgrens Barnsjukhus genom inrättandet av en närakut i direkt anslutning till sjukhusets akutmottagning

att bemyndiga landstingsstyrelsen/hälso- och sjukvårdsutskottet att finansiera resursförstärkningen inom ramen för Koncernfinansiering.

RESERVATION

M-, fp- och kd-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för sina respektive reservationer i landstingsstyrelsen.

§ 200**Avtal mellan staten, Stockholms läns landsting och Stockholm stad avseende överskott från försöket med trängselskatt (förslag 70)**

LS 0606-1142

Anf. 44-64

I ärendet yttrade sig landstingsråden Chris Heister, Ingela Nylund Watz, Raymond Wigg, Maria Wallhager och Stig Nyman, Måns Almqvist, Åke Askensten, Gertrud Brorsson samt Nanna Wikholm.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna avtal mellan staten, Stockholms läns landsting och Stockholms stad avseende överskott från försöket med trängselskatt.

M- och kd-ledamöterna deltog ej i fullmäktiges beslut och hänvisade som röstförklaring till sin gemensamma reservation i landstingsstyrelsen.

Fp-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med fp-uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 201**Anskaffning av fordonssystem för övervakning i bussar (förslag 71)**

LS 0606-1173

Anf. 65-78

I ärendet yttrade sig Åke Holmström, landstingsrådet Maria Wallhager, Gertrud Brorsson, Åke Askensten, landstingsrådet Dag Larsson, Bengt Cedrenius, Måns Almqvist, Brit Rundberg samt Staffan Sjärdén.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna investering för 125 000 000 kronor i fordonssystem för två tusen bussar med övervakning i hela fordonet inklusive kommunikation till depåer och hantering och beställning av bilder från bussen under förutsättning att SL AB beviljas tillstånd för kameraövervakning

att beakta objektet i samband med beredningen av investeringsbudget för åren 2007-2011.

Nya Motioner**§ 202****Anmälan av motioner**

LS 0608-1412, 1414,1415

Nr 2006:17 av Aram El Khoury (kd) om en förbättrad läkemedelsanvändning i hemmet

Nr 2006:18 av Birgitta Rydberg m fl (fp) om jämlik vård för homo-, bi- och transsexuella personer

Nr 2006:19 av Gertrud Brorsson (mp) om att anpassa landstingspolitikernas arvoden till nutid

Motionerna remitterades till landstingsstyrelsen för beredning.

Besvarande av frågor

§ 203

Frågestund

LS 0608-1393--1404

Anf. 79-150

- 1) Christer G Wennerholm (m) till landstingsrådet Inger Ros: Anser Du som ansvarigt sjukvårdslandstingsråd att Stockholms läns landsting erbjuder en bra hjärtsjukvård?
- 2) Birgitta Rydberg (fp) till landstingsrådet Inger Ros: Görs nu det antal operationer på Löwenströmska som överenskommits i avtalet med Danderyds sjukhus AB?
- 3) Stig Nyman (kd) till landstingsrådet Inger Ros: Kan patienter som väntar i de växande köerna lita på att landstingsrådet förstår att personalbrist och alltför knappa vårdbeställningar kan riskera försämrad patientsäkerhet?
- 4) Charlotte Broberg (m) till landstingsrådet Anna Kettner: Är Du beredd att ställa Dig bakom förslaget på höjd resegaranti till 1.000 kronor?
- 5) Maria Wallhager (fp) till landstingsrådet Anna Kettner: Kommer det ökade finansieringsbehovet av enhetstaxan inom SL-trafiken att innebära minskade resurser för sjukvården?
- 6) Margareta Cederfelt (m) till landstingsrådet Inger Ros: Anser Du som ansvarigt sjukvårdslandstingsråd att Stockholms läns landsting i nuläget erbjuder "en vårdgaranti värd namnet" i enlighet med era vallöften 2002?
- 7) Pia Lidwall (kd) till landstingsrådet Birgitta Sevefjord: Tycker du att ni har gjort allt för att se till att hemlösa kvinnor får en egen ingång till Hållpunkts nya lokaler?
- 8) Andres Käärik (fp) till landstingsrådet Inger Ros: Anser du att den nu pågående utbyggnaden av primärvården går i en tillräckligt hög takt?
- 9) Stig Nyman (kd) till landstingsrådet Anna Kettner: Är det inte vilseledande marknadsföring att säga till pendelresenärerna att ni nu ska fixa dubbelspår på Nynäsbanan när ni i själva verket bara fixar dubbelspår till Tungelsta?
- 10) Olle Reichenberg (m) till landstingsrådet Ingela Nylund Watz: Avser Du att vidta några åtgärder för att bromsa upp den oroväckande generella höga kostnadsökning vi sett inom landstingets verksamhet under våren?

11) Birgitta Rydberg (fp) till landstingsrådet Inger Ros: Tycker du att avtalet mellan Förenade Care och landstinget om geriatrik på Löwenströmska har följts upp så att patienter i behov av minnesutredningar kan erhålla det?

12) Stig Nyman (kd) till landstingsrådet Inger Ros: Är du övertygad om att landstingsmajoriteten gjort allt ni borde för att se till att Södertälje sjukhus har rätt förutsättningar att bedriva god vård?

Frågorna antecknades som besvarade.

Valärende

§ 204

Befrielse från uppdrag (förslag 72)

LS 0606-1240

Fullmäktige beslutade

att medge befrielse fr o m den 1 augusti 2006 för Marie-Louise Sellin (s) från uppdragen som dels ledamot av landstingsfullmäktige och dels ersättare i landstingsstyrelsen

att bordlägga val av ersättare till landstingsstyrelsen efter Marie-Louise Sellin (s).

Avslutning

Ordföranden avslutade sammanträdet kl 13.10.

Vid protokollet

Peter Freme

Yttranden vid Stockholms läns landstingsfullmäktiges möte den 16 augusti 2006

§ 199

Tilläggsanslag med anledning av akutsjukhusens prognostiserade ekonomiska situation samt för finansiering av ytterligare insatser till följd av vårdgarantin

Anförande nr 1

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, fullmäktige och övriga åhörare! Trots att det i sak faktiskt förelåg fyra olika förslag vid landstingsstyrelsens behandling av det här ärendet kan jag – glädjande nog – konstatera att de i huvudsak inte skiljer sig särskilt mycket åt. Jag noterar att majoriteten och oppositionen är överens om att skjuta till drygt 250 miljoner kronor i år för att vårdgarantin och akutsjukhusen ska klara ökat tryck och ökade beställningar. Det är ju bra.

Detta kan vi göra tack vare att vi nu har de finansiella förutsättningarna att lämna de här tillskotten. Vi har nu en mycket stark ekonomi i landstinget. För tredje året i rad går vi mot ett stort överskott i landstingets ekonomi. Behöver jag påminna om att situationen såg lite annorlunda ut för fyra år sedan? Borta är nu miljardunderskotten, borta är den totala avsaknad av budgetdisciplin som då var rådande, borta är den negativa diskrepansen mellan utfall och budget, som under 2002 uppgick till nära 2 ½ miljard kronor. Då hade vi i landstinget en budget som inte gällde ens samma dag som klubban föll i fullmäktiges bord. Nu har vi en situation där den här församlingen och ingen annan fattar budgetbesluten. Demokratin fungerar igen i vårt parlament!

Ordförande, fullmäktige! Det är angeläget att skjuta till resurser för att klara verksamheterna på ett bra sätt. En förutsättning är att resurserna finns. Det är lite viktigt i det här sammanhanget. Om man aldrig har varit beredd att fatta de beslut som skapar överskotten kan man som politiker faktiskt egentligen inte heller med hedern i behåll vara med och fatta besluten om hur de ska användas. Jag noterar att oppositionen, som alltid, vill vara med och dela ut pengar när det går bra, men när det handlade om att räta upp landstingets mycket bekymmersamma ekonomi stod oppositionen inte precis upp och tog sitt ansvar.

Ordförande, fullmäktige! Landstingsstyrelsens förslag går i sak ut på följande. 175 miljoner tillförs länets akutsjukhus, huvudsakligen till följd av ett ökat antal patientbesök. Men här ryms också möjligheter att justera beställningarna av andra orsaker, bland annat för att eliminera den oacceptabla väntesituationen vid thorax. 70 miljoner kronor extra avsätts för att fortsättningsvis kunna leva upp till vårdgarantin. 6 miljoner kronor avsätts för att inrätta en närakut för barn i direkt anslutning till akutmottagningen vid Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Det föreslagna tillägget är 251 miljoner kronor. Det finansieras genom att årets prognostiserade överskott justeras ned med motsvarande belopp.

Ordförande, fullmäktige! Vi har under den här mandatperioden fått reda upp en ekonomisk härva där begreppet budgetstyrning hade slutat existera. Kör på löpande räkning! Det var mantrat under den föregående perioden. Av det skälet upphörde all relevant budgetstyrning och förmåga till hushållning med resurserna. Av det skälet skapades en kostnadsökningstakt på 8–10 procent årligen i sjukvården. Av det skälet lämnade revisorerna sitt mycket beska besked till dåvarande landstingsledning: Den förda politiken strider mot god ekonomisk hushållning. Ansvarsfrihet kan inte beviljas.

Det är därför en smula bestickande att notera att det på fullmäktiges bord i dag ligger tre borgerliga reservationer med förslag till beslut som återigen ska dra ned landstinget i det ekonomiska lättsinnets djupa träsk. Hela högeralliansen föreslår att budgeten i praktiken ska upphöra för akutsjukhusen. I stället ska sjukhusen återigen jobba på löpande räkning. Taken ska bort, säger oppositionen och inser inte att det är precis den politiken som fick botten att gå ur landstingets ekonomi förra mandatperioden.

Ni tror att det handlar om taken, men om inte kommande generationer ska få ärva våra skulder handlar det om att klara grunden, den grund som all god ekonomisk hushållning vilar på. Ingen reflexion om bristen på budgetdisciplin under föregående mandatperiod tycks ha gjorts hos landstingets opposition.

Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 2

Landstingsrådet W e n n e r h o l m (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Inte ett ord sade Ingela Nylund Watz om människor i vårdköer som väntar på en hjärtoperation! Inte ett ord om barn som sitter många timmar för länge och väntar på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Inte ett ord om individer som inte får vård i tid. Det är kanske det man ska ställa mot resonemangen om tak och påståendena om lättsinnighet i den ekonomiska hanteringen.

Det du i dag gör, Ingela Nylund Watz, är faktiskt att du betalar av en vårdskuld som du har till invånarna här i länet; det är därför du tillför pengar till vårdgarantin. Det gör du nu i stället för att redan från början konstatera att de här behoven fanns och så snabbt som möjligt se till att de som står i vårdkö får den vård de behöver och har rätt till. Jag förmodar att de inte står i vårdkö för att det är roligt eller för att vara besvärliga för politikerna i landstinget utan för att de verkligen har ett behov. Är det då humant, och är det en bra ekonomisk politik, att ställa människor i köer, att använda sig av tak och ransonering? Jag tror inte det. Jag är övertygad om att det bästa totalt sett för oss alla och inte minst för dem som behöver vård är att de får det så snabbt som möjligt. Så nog finns det skillnader mellan förslagen, även om de ekonomiska beloppen ser likadana ut.

Faktum är att Ingela Nylund Watz och Inger Ros politik har försatt oss i situationen att vi nu behöver tillföra pengar för att människor ska få den vård de inte har fått. Då ser det likadant ut. Men skiljelinjen går mellan s, v och mp, som är för ransonering av sjukvård, för centraldirigering och för att ställa människor i kö hellre än att ge dem vård i tid. Vi är övertygade om att de här människorna har behov av vård, och då ska de ha den så snabbt som möjligt. Där går skiljelinjen.

Ni säger gärna att ni har sanerat ekonomin, och det har ni gjort men genom ett enda beslut, Ingela, nämligen genom en skattechöjning på 1:95. Det är på det sättet som du har sanerat ekonomin. Frågan är sedan vart de 7 miljarder som har tillförts varje år har tagit vägen. De har tydligen inte kommit dem som står i vårdköerna till del. För att klara av dem får ni ju ta till extrapengar och tilläggsanslag. Det kanske hade varit klädsamt att använda en del av pengarna till att i stället se till att människor hade fått vård i tid. Men du vet ju lika väl som alla andra vart pengarna har gått.

Vart har de 7 miljarderna tagit vägen? De har i varje fall inte gått in i kassan för att ge människor vård i tid. De har skickats vidare – så är det ju. Så mycket visioner om hur du ska utveckla hälso- och sjukvården för att kunna ge människor svar på deras frågor om varför de inte får vård när de behöver den har du inte. Din politik för nästa period är ju att det ska se ut som det gör i dag. Det är Höga visan i din politik att det också fortsättningsvis ska råda ransonering och vara köer för att du ska kunna centraldirigera när människor sedan ska få vård genom tilläggsanslag.

Jag tror på en politik som innebär att vi ser till att de svårast sjuka får den vård de behöver, och det så snabbt som möjligt. Och jag är övertygad om att väljarna i den här regionen kommer att rösta för partier som tycker som jag gör, och därför kommer det, herr ordförande, också att bli ett skifte den 17 september.

Jag yrkar bifall till det moderata förslaget från landstingsstyrelsen.

Anförande nr 3

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Valrörelsen bedriver vi ute på gator och torg, och jag vill att vi ska ha ett civiliserat tonläge i landstingssalen – det tycker jag är anständigt. Men jag måste säga att det är något av ett hyckleri av Christer Wennerholm att påstå att den politik som vi har fört är dålig. Den har inneburit att vi har rätat upp landstingets ekonomi efter det totala haveriet under förra mandatperioden, och den har lett till att vi har kunnat satsa riktiga pengar redan från 2005 på de behov som finns i hälso- och sjukvården.

Det är naturligtvis bra att vi kan göra det med riktiga pengar. Vi kan betala för den vård som vi nu erbjuder invånarna i länet. Jag undrar hur det hade gått om ert budgetförslag hade gått igenom, som hade inneburit 700 miljoner mindre till sjukvården det här året, och hur det går under nästa mandatperiod då ni ska sänka skatten med 7 miljarder. Jag har svårt att få det att gå ihop att det skulle bli mer sjukvård för mindre pengar.

Anförande nr 4

Landstingsrådet W e n n e r h o l m (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Ibland blir man lite busig, Ingela! Jag säger bara: Prata om hyfsat tonläge! Titta dig i spegeln!

När det gäller ekonomin vill jag säga att ni ju hade de här pengarna redan i början av året. Du har faktiskt valt att anslå för lite pengar för att klara av köerna i vården. Nu, när det är några veckor kvar eller strax före sommaren, blev ni varse att det här inte blir någon bra valrörelse. Då kommer ni med tilläggsanslag.

Pengarna och finansieringen hade du ju redan i början av året. Du hade ju redan då kunnat välja att avstå från ransoneringsen och att ställa människor i köer. Men det ville du inte, för ni vill vara där och peta och dirigera från politiskt håll i stället för att låta vården och de som jobbar där se till att de svårast sjuka får vård i tid. Rätt för de svårast sjuka att få vård i tid borde vara en grundläggande rättighet och något som vi skulle kunna leverera från den här salen, tycker jag.

Anförande nr 5

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag konstaterar bara att när vi under våren fick signaler om att de resurser vi har tillfört inte räcker för att klara vårdgarantin har i alla fall jag den ekonomiska styrkan att jag kan ta fram 250 miljoner friska finansierade kronor för att tillfredsställa de behov som finns av hälso- och sjukvård i vårt landsting.

Jag konstaterar också att du inte svarar på frågan: Hur hade det blivit bättre sjukvård med 700 miljoner mindre som ni föreslog till sjukvård, och hur blir det bättre med 7 miljarder mindre till sjukvård och kollektivtrafik nästa mandatperiod enligt ert förslag?

Anförande nr 6

Landstingsrådet Wennersholm (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är ju inte jag som har avskaffat vårdgarantin under den här mandatperioden för att sedan införa en ny – det är ju Ingela Nylund Watz och Socialdemokraterna som har gjort det. Det berodde ju på att ni kände er tvingade att så småningom ansluta er till den mycket goda borgerliga idén om en vårdgaranti. Ni kunde inte utstå en valrörelse till då ni var emot den. Men då skulle ni ju ha det på ert eget sätt, det vill säga på dirigeringsättet, på ransoneringsättet.

Du vet ju, Ingela Nylund Watz, att du var för snål från början, att den här bristen fanns. Det har ju vårdgivarna kunnat berätta för dig. För att pengarna skulle räcka till att ge vård under ett helt år uppstår det köer, med de väntetider som ni nu kan se och som ni nu försöker rätta till. Det visste ni redan i början av året, för det visste vi redan i början av året. Men det är möjligt att det är som vanligt, att det inte är någon som pratar med dem som har makten. Men det är ju lustigt – till oppositionen kommer i varje fall informationen fram. Den borde komma fram till er också.

Anförande nr 7

Landstingsrådet Rydberg (fp): Ordförande! Det är en väldigt intressant nyordning att fullmäktigemötet i september ställs in på grund av valet, men sedan upptäcks det att det kan vara bra att ha ett extra fullmäktige – just det! – före valet, så att man kan undvika att sjukhusen gör rekordbesparingar mitt i valrörelsen. Vi förstår dramaturgin.

I dag ska det trumpetas ut att det satsas på vården, och det har vi hört Ingela Nylund Watz göra i sitt första inlägg. Men sanningen är ju att man har beställt för lite vård, och det upptäcktes kort före midsommar. Pengarna till akutsjukhusen är inga nysatsningar utan täckning av underskott.

Patientens rätt att få vård i tid har fått gehör under valåret. Men det är alldeles uppenbart att fjolårets neddragningar av den privata vården har skapat problem att leva upp till löftet om en vårdgaranti om rätt till vård inom tre månader. Det här är tredje gången som det görs tilläggsbeställningar. Vi har sett effekterna av ett sammanslaget universitetssjukhus och en storskalig centralisering och bantning av vård, som har lett till en uppgivenhet hos personalen och utebliven vård för patienterna. Det senaste exemplet – att hjärtpatienter dör i väntan på operation på grund av för lite beställd vård efter nedläggningen av thorax på Huddinge sjukhus – talar sitt tydliga språk. Folkpartiet varnade och sade att det behövs två kliniker. Ibland är det inte roligt att säga: Vad var det vi sade?

Att vi i dag står inför ett beslut om tilläggsanslag hänger ihop med centralismen i det sammanslagna KS och centralismen i pengarullningen till närakuterna. Vi har sett facit i det här ärendet. Karolinska sjukhuset fick ett sparbetning – man skulle spara 700 miljoner. Sedan har man tillförts omställningskostnader, och man har tillförts ägartillskott: det är 515 miljoner. Därefter läggs det ut ytterligare ägartillskott till andra sjukhus och pengar till för lite beställd vård inom vårdgarantin. På den OH-bild jag visar på landstingssalens projektor kan ni ju notera att summan som ska sparas och summan där nedanför är väldigt lika. Det är till och med mer pengar som har gått åt än vad som har sparats, apropå talet om kostnadskontroll.

När det gäller kostnadsökningarna på Karolinska sjukhuset får vi ständigt höra att det finns kostnadskontroll – Ingela Nylund Watz sade det alldeles nyss. Riksbankens statistik säger att vi har haft en inflation på någon procent under det senaste året, KPI likadant. Men kostnadsökningarna för Karolinska sjukhuset från juni förra året till juni i år ligger på 5,8 procent. Det kanske är det som Ingela Nylund Watz kallar kostnadskontroll. Ingela Nylund Watz brukar säga så här – nästan: Vi har lyckats med det dubbla uppdraget att göra vården sämre utan att sänka kostnaderna. – Det var i alla fall något ditåt.

Sjukhusen har en ökande ström av patienter som hamnar på akuten och blir inlagda. Det är därför vi har det här ärendet i dag. Vi har alltså fått belägg för att närakuterna inte har den avlastande effekt som man talar om – tvärtom! Genom att de inte erbjuder trygghet och kontinuitet kan de inte åtgärda medicinska tillstånd och sjukdomar hos äldre i tid. Inte heller barnfamiljer åker dit. De tar det säkra för det osäkra och ger sin in till barnakuten. De har inte heller haft någon glädje av närakuterna.

Folkpartiet har en genomtänkt modell som har starkt stöd bland läkarna. Vi är övertygade om att en hel del av de patienter som hamnar på akuten inte alls behöver komma dit om – jag säger: om – patienterna i ett tidigare skede kan få hjälp av sjukvården. Vi menar att med betydligt flera husläkare och distriktsköterskor skulle patienterna känna trygghet och i första hand söka kontakt med dem. Om husläkarna och distriktsköterskorna blir fler kan doktorn också göra hembesök, och det är en kvalitet i vården som knappast förekommer i dag men som skulle göra det möjligt för äldre att få vård i tid och slippa läggas in på sjukhus.

Barnen och deras föräldrar efterlyser trygghet, och vi kan se tydligt i områden med stabila husläkarmottagningar som har jourverksamhet att man söker sig dit. För barnfamiljer är husläkarutbyggnad också en trygghet. Men vi i Folkpartiet säger också att det behövs fler barnläkare i öppenvård som kompletterar

husläkarna och ger föräldrarna möjlighet att söka sig dit i stället för att åka in till Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Ordförande, landstingsledamöter! Från Folkpartiets sida yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag, som innebär fler husläkarteam, fler barnläkare, ökade möjligheter för äldre och barnfamiljer, förstärkning av akutsjukhusen, fler privata vårdgivare med vårdavtal som kan se till att vårdgarantin upprätthålls.

Anförande nr 8

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag ber ledamöter och åhörare notera att Birgitta Rydberg inte riktigt vet vilket ben hon ska stå på som sjukvårdspolitiker i landstinget, en sjukvårdspolitiker som dessutom gör anspråk på att bli en ledande landstingspolitiker. Först får vi skäll för att vi satsar för lite på sjukvården, och sedan får vi skäll för att det är för dyrt. Det är inte att undra på att det gick som det gick under förra mandatperioden. Folkpartiet skulle ha sina satsningar, Moderaterna skulle ha skattesänkningar och Kristdemokraterna var någonstans mittemellan. Dessutom är ni inte överens om synen på närakuter. Jag undrar hur detta ska gå.

Anförande nr 9

Landstingsrådet Rydberg (fp): Notera att jag inte skäller på dig för att ni gör någonting och lägger fram förslag om pengar till sjukvården i dag! Det jag skäller på dig för är en del saker som är fel och som ni har fattat beslut om – exempelvis närakuter som har genererat ännu fler besök på akutmottagningarna och inläggningar på sjukhus i stället för att avlasta dem. Jag konstaterar att ni har haft en massa ogenomtänkta sparbetning som har skapat tappade sugar bland personalen. Det tycker du inte är något problem, men jag tycker att det är ett problem för framtiden.

Sedan kan jag bara notera siffran 5,8 procents kostnadsökning de senaste tolv månaderna på Karolinska sjukhuset efter alla dessa omstruktureringar, nedskärningar, omflyttningar, chefer som har sparkats. Du är stolt över det här! Jag konstaterar att du har lyckats att göra vården på Karolinska sjukhuset sämre.

Anförande nr 10

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag har inga problem med att du skäller på mig om närakuterna. Jag tycker att du ska titta åt höger i salen – det är där du ska ta den fajten.

Du har problem med trovärdigheten när du både vill satsa mer pengar på sjukvården och säger att vi är för kostsamma. Du har nog lite att göra för att skapa trovärdighet. Du är ju faktiskt en av dem som inte fick ansvarsfrihet för förra mandatperioden.

Anförande nr 11

Landstingsrådet Rydberg (fp): Nej, du har inga problem med närakuterna. Jag tycker att problemet är att befolkningen har problem med närakuterna. De möter olika doktorer varje gång, de blir inte färdigutredda där utan hänvisas in till storsjukhuset, i stället för att i ett tidigt skede få kontakt med en husläkare eller

distriktsläkare på hembesök. Du tycker inte att det är ett problem – jag tycker att det är ett problem. Vi ser facit: Sjukhusen är inte avlastade, men det kostar en kvart miljard att ha närakuter på en massa ställen där de inte behövs. Vi värnar närakuten på Nacka och Löwenströmska, men det finns ett antal närakuter som ni har satsat på som inte har någon positiv effekt.

Sedan är det bara att konstatera att er lösning med centralisering av sjukvården innebär att ni har slösat bort en massa pengar i stället för att åstadkomma ett effektivt arbete bland personalen med nytänkande och få in privata vårdgivare som jobbar i nära samarbete med den offentligt drivna vården. Jag tycker att det är ett slöseri; ni använder inte pengarna på ett klokt sätt. Folkpartiet tycker att det finns många bättre idéer i vårt förslag till beslut.

Anförande nr 12

Landstingsrådet Sevefjord (v): Ordförande och fullmäktigeledamöter! Vi i Vänsterpartiet tycker att det är jättebra att vi i dag faktiskt kan tillföra sjukvården en kvarts miljard kronor och att vi har en så bra ekonomi att vi faktiskt har råd att göra detta. Vi tycker naturligtvis också att det är jättebra att vi kan skjuta till ytterligare pengar för att kunna leva upp till vårdgarantin. Det är egentligen inte så lätt. Det handlar om att man också ska förstå och veta exakt hur det ser ut bland befolkningen i vårt landsting.

Under förra mandatperioden var det fullständigt omöjligt att få reda på hur vårdköerna såg ut, för ni i den dåvarande borgerliga majoriteten hade inte den typen av statistik. Vi jobbar hårt med detta för att få redovisning från Beställare vård av hur det faktiskt ser ut i vården. När det då visar sig att det behövs ytterligare resurser för att leva upp till vårdgarantin har vi möjlighet att tillskjuta pengar. Jag tycker att det är väldigt, väldigt bra – jag förstår inte att man tycker att detta kan vara dåligt på något sätt eller kritiserar det.

Till Folkpartiet skulle jag vilja vända mig speciellt. En del av det vi ska besluta om i dag – och förhoppningsvis beslutar vi i positiv riktning – är att vi ska satsa på en närakut för barn vid Astrid Lindgrens barnsjukhus. Vi vet alla att väntetiderna inne på akuten där ofta har varit långa, alldeles för långa, och att det har varit stora problem. Man har på olika sätt försökt att få ned köerna på akuten vid Astrid Lindgrens barnsjukhus men inte lyckats. Nu har vi lagt fram ett förslag som är finansierat, i stor enighet med barnakuten och andra berörda inom barnsjukvården, som tycker att det här är ett mycket bra förslag.

Därför vill jag ställa frågan till Folkpartiet: Tycker ni att det är bra att vi öppnar en närakut för barn vid Astrid Lindgrens barnsjukhus? Det framgår nämligen inte av er reservation. Snarare verkar det som om ni inte tyckte det. I stället vill ni att vi ska fortsätta att satsa på husläkare, en reform som infördes men som egentligen aldrig har fungerat. Alla vi som sitter här eller alla medborgare i Stockholms läns landsting har inte som största dröm att få träffa en husläkare när de går till sjukvården, Birgitta Rydberg.

Många av oss tycker att det är jättebra att det finns närakuter dit vi snabbt och okomplicerat kan gå när vi vid enstaka tillfällen har behov av sjukvård. De flesta av oss har faktiskt inte behov av långa och regelbundna läkarkontakter. Sådana ska däremot vårdcentralerna stå för – för kroniskt sjuka, för gamla, för barn med svåra handikapp som har långvariga behov och behov av regelbundna besök hos

läkare. Där tycker jag att vårdcentralerna alldeles utmärkt fyller ett behov. Men närakuterna är bra för alla oss som vid enstaka tillfällen – kanske en gång om året eller ännu mer sällan – har behov av hjälp från en läkare. Min fråga till dig, Birgitta Rydberg, är: Tycker du att det är bra att vi öppnar en närakut för barn vid Astrid Lindgrens barnsjukhus?

Enligt er budget vill ni behålla avgiften för akutbesök för barn på akuterna. Nu har vi tagit bort den avgiften. Jag vill också fråga dig: Om väljarna så bestämmer och du får ansvaret för barnsjukvården nästa mandatperiod, tänker du då återinföra den avgiften?

Ni pratar i er reservation mycket om att ni tycker att det är viktigt att man satsar på barnläkare i närsjukvården. Vi tycker också att det är viktigt att satsa på barnläkare, men vi tycker också att det är viktigt att satsa på en bred barnkompetens i närvården. Den finns inte där i den utsträckning som behövs och definitivt inte hos alla husläkare. Det är därför många småbarnsfamiljer åker in till barnakuterna när barnen är dåliga, oavsett om det är Astrid Lindgrens barnakut, Sachsskas eller Danderyds barnakut eller barnakuten på Huddinge.

Vi har avsatt 7 ½ miljoner kronor för att man ska utveckla ett partnerskap med Astrid Lindgrens barnsjukhus och vissa närakuter, där ungefär 60 läkare, undersköterskor och sjuksköterskor ska genomgå kompetensutveckling när det gäller barnsjukvård. När man har gjort det ska man ackrediteras och diplomeras av Astrid Lindgrens barnsjukhus för att visa att här har vi speciell barnkompetens. Tycker du att det är bra att vi satsar 7 ½ miljon för att öka barnkompetensen på närakuterna? Det är mina frågor till dig.

Anförande nr 13

Landstingsrådet Rydberg (fp): Jag gläder mig åt att Birgitta Sevefjord använde fyra minuter av sitt inlägg till att diskutera Folkpartiets politik. Det tycker jag visar att hon ändå tycker att vi har intressanta förslag.

Det är väldigt kortsiktigt att bygga en närakut inne på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Med noll utbyggnad av husläkare och barnläkare kan man ju förstå att det inte finns någonstans för föräldrarna att ta vägen. Vi säger tydligt från Folkpartiets sida: Det är fel att bygga en barnakut på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Man ska ha 20–25 barnläkare i öppenvård, som kan arbeta nära ihop med annan verksamhet lokalt där föräldrarna bor. Om man bygger ut husläkarteamen finns det möjlighet att utöka jourmottagningarna och även möjlighet att erbjuda hembesök. Vi tycker att det är mycket närmare de önskemål föräldrarna har. Jag tycker att det är rubbat att föräldrar ska åka in till ett stort sjukhus när ungen har ont i örat. Det kan fixas på närmare håll bara det finns tillgängliga läkare.

Du frågade om barnavgifterna. Jag kan bara konstatera att borttagandet sedan den 1 juli har lett till att föräldrar ber att doktorn inte bara ska undersöka *ett* barn utan ta hela syskonskaran när man ändå är där. Det är inte bra.

Anförande nr 14

Landstingsrådet Sevefjord (v): Jag lyfte fram Folkpartiets politik just för att jag tycker att den är så erbarmligt dålig. Det var därför jag pekade ut er. Jag tycker att ni är inne på helt fel väg.

Du säger att det är rubbat när föräldrarna i desperation och nervositet åker in till barnakuten. Det uttrycket får stå för dig, Birgitta Rydberg. Så betar sig nämligen en småbarnsförälder när man blir stressad: Man åker in till akuten. Då måste vi ju se till att man får ett bra mottagande när man kommer till akuten. Det hindrar inte att vi också måste förstärka när det gäller barnläkare och barnkompetens inom närsjukvården. Det är precis det vi gör när vi bygger ut barnkompetensen inom till exempel närakuterna.

Jag kan bara konstatera att du egentligen inte har svarat på mina frågor – du slingrar dig i vanlig ordning.

Anförande nr 15

Landstingsrådet Rydberg (fp): Vi noterar ändå att Vänsterpartiet tycker att det är bra att styra in alla familjer till en enda närakut, som inte kommer att kunna ha något samarbete med vården i barnets närområde.

Vi tycker att det förslag ni lägger fram i dag är lite rubbat; föräldrar ska bli tvungna att även fortsättningsvis söka sig in till Astrid Lindgrens barnsjukhus. Så tvingas föräldrar bete sig i dag därför att ni inte har byggt ut antalet husläkare och barnläkare i öppenvård. Det är konsekvensen av Vänsterpartiets politik. Vi tycker att den är dålig. Därför har vi ett annat förslag.

Anförande nr 16

Landstingsrådet Sevefjord (s): Jag kan bara konstatera att det rubbade förslaget att bygga en närakut i anslutning till Astrid Lindgrens barnakut omfattas med stor glädje av chefen för Astrid Lindgrens barnakut och även chefen för Astrid Lindgrens barnsjukhus. Jag har faktiskt större tilltro till deras kompetens än till Birgitta Rydbergs i den här frågan.

Anförande nr 17

Landstingsrådet Wennerholm (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag blir lika fascinerad varje gång jag får lyssna på Birgitta Sevefjords politiska nyspråk. Det är fascinerande att höra om de satsningar på barnsjukvården som nu kommer. Men det kanske hade varit klädsamt om landstingsrådet hade berättat vad landstingsrådet – med ansvar för barnsjukvården – gjorde när det gällde barnakuten på Danderyds sjukhus; den stängdes på natten. Det kanske hade varit möjligt att ha den öppen? Det kanske hade minskat trycket på Astrid Lindgrens barnsjukhus? Men det är ju så, Birgitta Sevefjord: Först är det nedskärningar och trycka tillbaka. Sedan går du bara in och byter kläder, kommer ut och låtsas att ingenting har hänt, som om du hade ansvaret för att det byggs ut. Du återställer bara efter dina egna misstag, som du blir tvingad att göra. Det är väl vad det handlar om.

Anförande nr 18

Landstingsrådet Sevefjord (v): Det är riktigt att jag fattade beslutet att stänga Danderyds barnakut på natten, från klockan tio på kvällen, i ett läge när vår ekonomi fortfarande var extremt hårt pressad och vi var tvungna att prioritera. Då hade man i snitt fem besök per natt. Även om vi hade haft den öppen i dag skulle trycket på Astrid Lindgrens barnakut ha varit lika stort. Det finns ingen direkt

koppling mellan de två akuterna. Det var även då väldigt högt tryck på Astrid Lindgrens barnakut.

I dag när situationen är bättre och vi har mer resurser, som vi bland annat kan satsa på att förstärka och bygga ut barnsjukvården, tycker jag naturligtvis att vi ska göra det. I min värld är då inte det viktigaste att öppna akuten på Danderyds sjukhus nattetid. Det finns mycket annat vi behöver göra. Vi behöver förstärka barnakuten på Sachsska, vi behöver bygga ut barnsjukvården på sydsidan, vid Huddinge sjukhus. Men har vi tillräckligt med resurser motsätter inte jag mig att man åter öppnar nattakuten på Danderyds sjukhus.

Anförande nr 19

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det var ju inte ekonomin som gjorde att du stängde den. Du ansåg ju att den inte behövdes. Det var därför du stängde den. Du gled ju också åt det hållet i din replik nu. Det är väl då bra om du står för det och inte skyller på ekonomin.

Herr ordförande! Det finns mycket i diskussionerna och satsningarna nu på barn som behöver göras. Vi tycker att man ska öppna en närakut tillsammans med Astrid Lindgrens barnsjukhus för att minska trycket där. Jag tycker också att man ska se om man kan göra något åt samma håll för familjerna på Järva. Jag tycker, precis som Birgitta Rydberg sade, att barnfamiljerna i största möjliga utsträckning ska få sin sjukvård i närheten av sina bostäder. Därför ska vi också se till att de kan få hembesök av läkare.

Anförande nr 20

Landstingsrådet **Sevefjord** (v): Jo, den yttersta orsaken till att vi valde att stänga Danderyds barnakut nattetid var att vi hade väldigt ont om resurser. Vi var tvungna att göra vissa prioriteringar. Det här var en prioritering som vi faktiskt gjorde i samarbete med de andra barnakuterna och barnläkeriet, som gav oss den rekommendationen, eftersom man hade så få besök på Danderyds barnakut nattetid. Det var faktiskt grunden för det beslut som vi då fattade.

Om vi har massor av pengar nästa mandatperiod är inte jag den som säger att vi absolut inte åter kan öppna barnakuten vid Danderyds sjukhus nattetid, men det har inte högsta prioritet för mig. Jag tror att det har högre prioritet att förstärka på barnakuten vid Huddinge sjukhus och även tillföra mer resurser till Sachsska barnsjukhuset.

Anförande nr 21

Landstingsrådet **Nyman** (kd): Ordförande och värderade ledamöter! Jag ska börja med att yrka bifall till Kristdemokraternas reservation i landstingsstyrelsen.

Inför behandlingen av det här ärendet i landstingsstyrelsen förra veckan gick jag tillbaka och tittade på en del beslut, handlingar och uttalanden som hade att göra med den omorganisation som sjukvården har utstått under den här mandatperioden och hittade en hel del citat. Tyvärr är talartiden alldeles för kort för att återge dem här och nu.

Jag gjorde också som många gör numera – sökte citat på begrepp som används, typ ”omorganisation”. Jag hittade ett av en gosse som dog för 1 940 år sedan; han hette Gaius Petronius. Jag skulle tro att någon ättling till honom i dag skulle kunna göra exakt samma iakttagelse och lansera den som aktuell. Så här sade han: Vi tränade hårt, men varje gång vi började få fram fungerande grupper skulle vi omorganiseras. Jag lärde mig senare i livet att vi är benägna att möta varje ny situation genom omorganisation och även vilken underbar metod detta är för att skapa illusionen av framsteg medan den åstadkommer kaos, ineffektivitet och demoralisering.

Jag erbjuder fullmäktige detta citat att reflektera över, mest kanske när vi tänker på anledningarna till att vi har ett extramöte i dag. Anledningarna går att finna i den förda sjukvårdspolitiken, som saknar långsiktighet. Den är inte genomtänkt, och det är därför det blir så här ryckigt. Om ni tittar på ärendenumren ser ni att ett av de underliggande ärendena är från 2005. Det är alltså inte fråga om några nyupptäckter. Det är HSU-ärendet från i midsomras som är nytt – det andra är gammalt.

Vi har ju varit vana vid att kunna iaktta ransoneringar av resurser till sjukvården under den här mandatperioden – det är ett ofrånkomligt faktum. I dag skryts det inte över det från majoriteten. Att väntetiderna växer är ett lika säkert faktum som att vi har kallats till ett extra sammanträde i dag.

Bristen på långsiktighet är ett jättebekymmer. Det medför svårigheter för personalen dagligen, och i synnerhet för patienterna, men det omöjliggör också en effektiv och beslutsam planering från dem som vi har gett det administrativa ansvaret för sjukvården. Jag påstår att sammanslagningen av de två universitets-sjukhusen mer har bidragit till de svårigheter som man nu ska försöka plåstra om än till att lösa problemen.

Det här finner man syn för sägen för när man går tillbaka och tar del av de uttalanden och skrivningar som gjordes. Resultatet är ju inte en framgångsrik, högkvalificerad vård, där köerna är borta, väntetiderna kortare och så vidare. Det är precis tvärtom, trots de stora ägartillskotten. Jag har inte hunnit räkna på det, men jag tror att de är av storleksordningen ½ miljard enbart till Karolinska, det vill säga att precis det belopp som skulle sparas har återförts. Det kanske är mer än ½ miljard – vad vet jag? Jag har alltså inte räknat på det.

Om man nu tittar närmare på hur de pengar som vi ska besluta om i dag – vi stöder förslagen om de beloppen – ska användas utöver HSU:s 70 miljoner finner man att det mest konkreta som sägs är följande: ”Det är ännu för tidigt att avgöra vilka förstärkningar som kan vara skäligen per sjukhus. Ett säkrare prognosunderlag bör inväntas”. Detta i ett läge då vi ska anslå upp till 181 miljoner! Mer tydligt än så kan man inte säga: Vi har ingen koll på läget.

Jag tror att resonemanget har gått så här: Vi närmar oss valet, och vårdgarantin fungerar inte. Vi vill under de närmaste veckorna inte höra någon doktor eller sjukhusdirektör säga att det fattas pengar. Det viktiga nu är inte hur pengarna används, bara vi får visa att vi har fixat landstingets ekonomi och kan satsa. Om vi satsar en kvarts miljard nu kanske vi slipper frågor om problemen som vi ställt till med på Karolinska.

Till sist en fråga, herr ordförande! Jag har tagit del av brevet som är daterat den 18 maj från Karolinska till sjukhusledningen. Där är anspråken på tillskott i år nära 19 miljarder, och det föreslås 4 i ärendet i dag. Jag vill veta: Står beloppet 4 miljarder i relation till vårdbehoven, eller är det beräkningen på Karolinska i maj som gäller egentligen? Jag tycker att det är en adekvat, viktig och angelägen fråga att få svar på, när vi står inför beslutet att tillskjuta de 70 miljoner som HSU ska göra merbeställningar för. Kommer inte det svaret får vi ytterligare ett belägg för att den här politiken är kortsiktig och enbart inriktad på valrörelsen. Därför väljer man naturligtvis det här datumet; det känns ju fortfarande som sommar. Skolbarnen – mina barnbarn – har fortfarande sommarlov. Jag undrade när jag kom in i landstingssalen i morse: Är detta ett inslag i kulturfestivalen eller är det en sommarlovsteater vi deltar i?

Anförande nr 22

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Detta var ett mycket spännande inlägg. Låt mig börja med frågan om omorganisation. Jag tycker att det var ett ganska roligt citat, måste jag säga. Du har all heder av att du har grävt fram det. Jag kan då inte annat än tolka det så, att du under inga omständigheter kommer att medverka till någon typ av omorganisation under nästa mandatperiod, vare sig det handlar om styckning och försäljning av akutsjukhusen eller någonting annat som gör att personalen måste byta arbetsgivare eller liknande. Det var ett väldigt tydligt besked.

Jag vill också lämna ett tydligt besked när det handlar om pengarna. 4 miljoner står det i ärendet om vårdgarantin. Vi har gjort det väldigt tydligt för dem som arbetar med den utökning av beställningar för de olika sjukhusen som medges genom det här beslutet att pengarna också kan och ska användas för att medverka till att korta köerna på thorax.

Anförande nr 23

Landstingsrådet Nymann (kd): Herr ordförande! Om vi inte skulle omorganisera till det bättre, då kan vi inte bara ta sommarlov utan då kan vi entlediga oss allihop. Vi är ju här för att förändra till det bättre! Problemet nu är ju att många av de åtgärder ni har vidtagit har lett till en sämre situation för patienter, chefer och ledare. Det är ett ofrånkomligt faktum.

Jag tror nämligen inte att de som tar kontakt med oss och berättar hur vardagen i vården ser ut fabulerar. De står i en hård verklighet. Vi kan sitta här och formulera att-satser, citera varandra och beskylla varandra för det ena eller det andra. Men vardagen i vården är mycket tuffare än någon av oss någonsin är i närheten av i vår politiska värld. Det är de synpunkterna det är angeläget att lyssna på.

Om jag kommer att ha något inflytande på det så kommer de förändringar och omorganisationer som görs under nästa mandatperiod naturligtvis att ha helt andra utgångspunkter än dem ni har valt, skrivit ned och debatterat om. Varsamhet och lyhördhet är ledorden.

Anförande nr 24

Landstingsrådet Ny l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Nu blev det nästan roligt! Då är det ju okej att göra omorganisationer utifrån de ideologiska bevekelsegrunder man tror på! Då måste ju du respektera att min ideologiska bevekelsegrund äger lika mycket berättigande som den ideologiska bevekelsegrund som du kommer att arbeta efter när du ska börja stycka och sälja ut sjukhus eller medverka till utmaningsrätt som innebär att vår personal ska kunna tvingas byta arbetsgivare över en natt. Det kallar jag inte trygghet och stabilitet i vården. Det kallar jag att skapa en vård i kaos.

Anförande nr 25

Landstingsrådet N y m a n (kd): Egentligen skulle det här kunna bli en rätt kort replik. Jag skulle kunna säga: Den som överlever får se.

Det går att omorganisera på flera sätt – minst två: bra sätt och dåliga sätt. Vi har sett alldeles för många exempel på den senare varianten under den här mandatperioden. Det är alldeles för många vittnesmål om det från olika nivåer inom vården för att jag ska kunna springa ifrån det eller låta bli att nämna det. Men det är klart att vi kommer att organisera om och behöver byta förutsättningar, förbättra förutsättningar och så vidare. Det är det vårt arbete går ut på. Jag skulle tro att ingen av oss under valrörelsen kommer att hålla ett enda anförande här i salen eller ute på gator och torg eller skriva en enda debattartikel som inte handlar om förändringar framöver. Självklart är det legitimt. Men det finns bättre metoder än de ni har valt under den här mandatperioden – det är jag alldeles övertygad om och kommer att arbeta för.

Anförande nr 26

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Ordförande, landstingsledamöter! Det här fullmäktigemötet tar ju grepp om befolkningens hälsa på lite olika sätt. Nu debatterar vi hälso- och sjukvård, men vi från Miljöpartiet har försökt att medverka till en långsiktigt hållbar politik. Då handlar det om att försöka att möta ohälsan från olika håll och ta ett större grepp. Det är inte långsiktigt hållbar politik att reagera akut hela tiden i hälso- och sjukvården. Man måste ta ett större grepp om hälso- och sjukvårdens struktur, och det har vi försökt att göra den här mandatperioden. Vi har fört in nya enheter i strukturen. De är på gång, och vi arbetar vidare för att de ska bli så bra som möjligt. Det är nya enheter; det finns igångsättningssvårigheter, och det är inte helt bra ännu, men vi är på god väg.

Man måste möta ohälsan hos befolkningen på olika sätt. Vi i Miljöpartiet vill satsa på närsjukvården, och då måste man försöka åstadkomma att specialister förs över från akutsjukvården till närsjukvården. Vi tror på det. Vi tror att de närakuter som har byggts upp är bra, och vi tror att de ska kunna bli ännu bättre. Vi tror också att det är bra att man förstärker barnkompetensen i närsjukvården. Det är också beslut som vi har fattat.

När det gäller vårdgarantin säger man: Väntetidsläget till behandling och operation alternativt specialistläkarbesök är inom flertalet områden balanserat. Inom flertalet områden balanserat – det tycker jag är mycket bra. Men det finns områden där det finns behov och där vi måste vidta åtgärder, och det gör vi.

Vi använder också externa vårdgivare till detta. Det är väldigt glädjande, tycker jag, att de grundåtaganden som finns i avtalen är uppfyllda ute i produktionen. Det bevisar att vi inte har sparat. Det bevisar också att behoven faktiskt har ökat.

En annan fråga som är viktig handlar om flexibilitet i vården, som jag tror alltid kommer att vara nödvändigt. Vi får hela tiden nya behandlingsmetoder. Den dragning som vi fick inom Medicinsk programberedning 3 i går angående ögonsjukvården är ett exempel. Det har kommit en ny behandlingsmetod, som kan rädda människors syn. Bara preparatet kostar 200 miljoner, ifall alla skulle få den vård som behövs; då tillkommer också personalkostnader. Vi kommer alltid att behöva fatta sådana beslut inom vården, om att tillskjuta medel, ta bort gamla vårdmetoder och föra in nya. Behovet ökar hela tiden, och vi får bättre och bättre behandlingar, så flexibilitet i vården är absolut nödvändigt.

Jag vill också ta upp frågan om omstruktureringar. Innan Ingela var uppe skrev jag på mitt papper: Hur ska då er omstrukturering se ut, när ni säljer ut olika sjukhus i akut sjukvården – och andra enheter med för den delen – i kombination med att ni ska gasa fritt? Det ska ju inte finnas några tak i sjukvårdsbeställningarna. Det måste bli än värre konsekvenser än de beslut vi har tagit i hälso- och sjukvården, för de problem vi har åstadkommit kan vi åtminstone åtgärda med egna pengar. Sedan handlar det om att vi ska gå in och åtgärda de problem som ni har åstadkommit en gång till. Jag tror inte att den här majoriteten har så stor lust med det!

Det kommer att bli en vård och en ekonomi i förfall, med totalt kaos i vården. Ni kan få berätta mer om hur ni ska klara av just den delen.

Anförande nr 27

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Man blir lite förvånad när Lena-Maj i sitt angrepp på oss i oppositionen talar om sina förslag som de balanserade till skillnad från oppositionens förslag.

Balanserade förslag, är det när det är upp till åtta månaders väntetid? Är det balanserad politik för patienterna? Vi håller inte med om det från oppositionens och Folkpartiets sida.

Sedan blir jag också väldigt intresserad av att få höra av Lena-Maj: Tror du att de centralistiska lösningarna som du förespråkar i dag är det som era väljare identifierar med Miljöpartiets sjukvårdspolitik?

Anförande nr 28

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Jag tror att det är alldeles nödvändigt att man har bra kontroll över ekonomin, om man ska ansvara för hälso- och sjukvård. Annars kommer det att bli en väldigt svår situation, som man inte kan hantera. Det trodde jag ändå att oppositionen hade lärt sig, med tanke på hur det var förra mandatperioden. Så en centralisering måste nog det finnas; hur den ska se ut kan vi diskutera.

Sedan tror jag också att det måste finnas en stor decentralisering, och det har ju vi också genomfört i landstinget.

Anförande nr 29

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): "Nödvändigt med bra kontroll över ekonomin", säger Lena-Maj. Det säger vi också. Men vem trodde ändå att bra kontroll över ekonomin var 5,8 procents ökning av Karolinska sjukhusets kostnadsnivå? Det kanske du tycker är bra kontroll, men det stämmer inte riktigt med vad du trodde i november, när budgeten togs.

Vem tycker att det är bra kontroll att ni behöver lägga in extra pengar för att inte tvingas göra rekordbesparingar mitt i valrörelsen? Är det bra kontroll?

Anförande nr 30

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Några rekordbesparingar gör vi verkligen inte. Tvärtom satsar ju vi på hälso- och sjukvården genom att tillföra alla dessa miljoner som finns i dagens förslag.

Nej, några besparingar kommer vi inte att göra, utan vi skjuter till de medel som är nödvändiga för att klara hälso- och sjukvården. Det kommer alla att göra som sitter i samma situation som vi, när man ser att vårdgarantin inte fyller upp så att det täcker befolkningens behov. Då måste man gå in och skjuta till medel. Det gör vi också.

Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag, som jag tycker är ett förnuftigt och ansvarsfullt förslag.

Anförande nr 31

P i a L i d w a l l (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Närakuten vid Astrid Lindgrens Barnsjukhus är ännu ett steg i majoritetens ständiga detaljreglerande, lappande och lagande. Barnsjukvården i vår storstadsregion är underdimensionerad, och dess lösning är ytterligare en lapp av småpengar till den malätta socialistiska filten. När kommer nästa lapp som ska avlasta den underdimensionerade barnsjukvården, eller lappen för geriatriken, eller lappen för thoraxpatienterna? Blotta mängden av tyglappar som behövs kommer absolut att trissa upp världsmarknadspriset på bomull!

Men det värsta är att ni i kartellen fortsätter att låtsas om att allt är okej och fungerar utmärkt. Det verkar nästan som att det finns en policy, att så länge det inte läcker ut något i media så är det inget fel – och när det väl läcker ut så vet ni ändå inget. Informationssamhällets genombrott verkar inte ha nått kartellens kanslier.

Hade ni haft bättre kontakt med verksamheten, så hade ni vetat att det inte är ett nytt problem att patienter dör i köerna och barn tvingas vänta i timmar på vård. Problemet är att ni har väntat och låtit det gå alldeles för länge innan ni har gjort någonting.

Vårt förslag är att det ska finnas barnkompetens på närakuterna, och inte bara på närakuten på Astrid Lindgrens Barnsjukhus. Tillgängligheten med barnläkare måste absolut bli bättre. Vi skulle definitivt kunna minska flödet till våra barnakuter genom att låta barnläkare göra hembesök och erbjuda akuttider på barnläkarmottagningarna.

Jag pryade en natt på Astrid Lindgrens Barnsjukhus förra månaden, och där fanns det många nyfödda bebisar som sökt sig dit med sina föräldrar och hela familjer. I de flesta fall hade de här barnen lättare åkommor, och deras behov hade på ett mycket bättre sätt kunnat tillgodoses om de hade fått ett hembesök än att vänta sex, sju eller åtta timmar travandes runt på akutmottagningen.

Självlklart måste vårdgarantin fungera. Det är faktiskt den som är grunden för att man ska kunna ställa politiker till svars. Men de här 70 miljonerna är ännu ett lappande och lagande i ett system som faktiskt inte fungerar, och vi vet ju alla att det här är ett *quick fix* för att lösa de mest akuta problemen, snart kommer vi tillbaka hit och kommer att ha ytterligare ärenden för att lösa era akuta problem.

Nej, ni saknar långsiktighet i majoritetskartellen. Ni tar en massa beslut hit och dit, men ni följer aldrig upp dem. Verkligheten beskriver att det privata akut-sjukhuset S:t Görän är så populärt att det beräknas få fler akutbesök och fler akuta intagningar än beräknat av kartellen. Det måste vara svårt för er i Vänstern att acceptera att de privata alternativ ni så aktivt bekämpar har en så lysande framgång! Men nu kanske ni äntligen kan befria er från er fixering vid att allt privat inom vården är av ondo.

Men hur kommer det att gå för S:t Görän i framtiden? Det är en fråga man kan ställa sig i dag, när man hör Lars Ohly. Jag ser en uppenbar risk för noll privata vårdreformer i framtiden, med det nära samarbete som Socialdemokraterna har med Vänstern och Miljöpartiet. Trots att det faktiskt är möjligt att samla en bred majoritet för viktiga och nödvändiga vårdreformer med Alliansen, grundar Socialdemokraterna hellre sin politik på två måttlösa partier; makten är viktigare än medborgarnas väl.

Landstingets socialdemokrater har lett ett aktivt samarbete med ett parti vars program har ett tydligt kommunistiskt innehåll, ett parti som vill avskaffa kapitalismen, ett parti som ställer klass mot klass, grupp mot grupp, människor mot människor.

Det andra partiet anser att hästar ska ha rätt till tvåsamhet men åldringar ska ha ensamhet och att varma stenar och örter är viktigare än radiologi.

Den rödgröna röran kommer att förbjuda privata vårdreformer och omöjliggöra nödvändiga reformer av vården de kommande fyra åren, det är då ett som är sant. Det här är resultatet av fyra års socialistiskt och centralistiskt styre. Bifall till Kristdemokraternas förslag!

O r d f ö r a n d e n: Jag vill bara markera att jag tyckte det senaste inlägget till viss del tangerade var gränserna går för inläggen. Jag ber er att inte vidga debatten alltför mycket.

Anförande nr 32

Landstingsrådet S e v e f j o r d (v): Jag ska hålla mig till det som debatten egentligen ska handla om och inte det som Pia Lidwall i stor utsträckning sysslade med.

Du tog också upp närakuten vid Astrid Lindgrens Barnsjukhus och kallade det för att lappa och laga en socialistisk filt, absolut onödigt och menade att det är dåligt att de unga familjer med barn under ett eller två år som i rädsla, nervositet och oro över att barnet må dåligt åker in till barnakuten. Så vill inte du ha det, de ska gå till husläkarmottagningar eller vårdcentraler i stället.

Men nu är det ju faktiskt så, Pia Lidwall och Kristdemokraterna, att människor *väljer* att åka in. Jag trodde att ni var för valfrihet. Ska vi förbjuda dem att åka in till Astrid Lindgrens barnakut? Ska vi förbjuda dem att åka in till en närakut som har speciell barnkompetens, därför att du anser att man ska åka till en vårdcentral i stället?

Vart tog valfriheten vägen i Kristdemokraternas värld?

Anförande nr 33

P i a L i d w a l l (kd): Nyfödda bebisar och deras föräldrar ska gå till barnavårdscentralerna, för där ska det finnas tillräckligt med personal som kan ta emot dem. Nyfödda bebisar ska egentligen inte vara på Astrid Lindgren och utsättas för den smitta och andra påfrestningar som finns där. Det anser också personalen. Det är ett dumt förslag att de ska gå till Astrid Lindgrens barnakut, de ska till barnavårdscentralerna.

Anförande nr 34

L andstingsrådet S e v e f j o r d (v): Jag kan bara konstatera att Kristdemokraterna anser att det är dumt när småbarnsfamiljer som har barn under två år åker in till barnakuten, de ska sitta och vänta tills de kan gå till barnavårdscentralen dagen därpå – som inte har den kompetens som barnakuterna har.

Det är faktiskt så att människor väljer att åka dit därför att där känner man sig trygg.

Barnavårdscentralerna ska inte vara något slags vårdcentraler för sjuka barn – då har du missuppfattat det mesta! Och det är precis vad ni gjorde i det pressmeddelande ni skickade ut i går där ni pratade om att barnfamiljer satt i kö med sjuka barn på barnavårdscentralerna. Där ska man ju inte sitta med sjuka barn! Ni har inte ens förstått hur det fungerar i barnsjukvården!

Anförande nr 35

P i a L i d w a l l (kd): Den skräck jag såg i föräldrarnas ögon när de kom in till barnakuten på Astrid Lindgren skulle jag helst aldrig ha velat se. De kom in från södra sidan därför att det fanns inga bättre alternativ.

Självklart ska det finnas bra alternativ nära. Man ska inte behöva åka in till det stora sjukhuset, det är vi överens om, utan mer resurser lokalt på BVC och akuttider på barnläkarmottagningarna är ett bättre alternativ för små bebisar.

Anförande nr 36

L andstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Det märks sannerligen att vi ska gå ut i en valrörelse. Våra argument ska vi där diskutera med medborgarna.

Man blir ändå lite fundersam när man lyssnar på den borgerliga majoriteten, kanske i synnerhet Moderaterna... Nej, jag menar förstås den borgerliga *oppositionen*! Jag ber om ursäkt, det var ett misstag man inte får göra!

Enligt Moderaterna i synnerhet fanns det inte en enda brist i sjukvården under förra mandatperioden. Allt var liksom guld och gröna skogar, och underskottet var egentligen inte så viktigt, det vet vi ju.

Men hur var det egentligen? Vi hade en förlossningskris, vi hade en cancerkris, människor som behövde höftledsoperation fick vänta i mängder av veckor – ja, listan kan göras lång.

Visst har vårdgarantin haft ett enormt genomslag, i och med att vi har gjort stora satsningar på vårdgarantin. Det är en fråga som jag kommer att gå ut och berätta för medborgarna, och jag tror också att många medborgare och alla de som har fått hjälp via vårt vårdgarantikansli med egna ögon kan se att vårdgarantin fungerar.

Men det finns brister kvar, och jag kan, till skillnad från er som styrde förra gången, säga att jag tar ansvar för det. Det är därför jag tycker det är viktigt att vi fortsätter att satsa på sjukvården i stället för att sänka skatten. Jag är inte heller nöjd med att vi fortfarande har väntetider på thorax och några ställen till. Vore jag nöjd med det, skulle vi inte ha samlats här i dag för att behandla ärendet om att tillskjuta resurser just för att vårdgarantin ska klaras av. Det tycker jag är oerhört viktigt.

Sedan kan jag inte låta bli att fråga dig, Birgitta Rydberg: Har du verkligen varit på en närakut? Du ger en bild som om det är en helt ny vårdcentral, men har du någonsin besökt en närakut? Jag var så sent som i går på närakuten i Bromma, som har mängder av barnfamiljer, som har mängder av patienter som går dit för att bli färdigbehandlade på ett besök. Väldigt få äldre besöker närakuterna – precis så som framtidens sjukvårdskoncept ska se ut: de ska ha kontinuitet i vården, och de ska vara på vårdcentralen.

21 000 patienter får i dag vård på våra närakuter. De kan inte ha fel. Det tycks inte du inse, Birgitta Rydberg – men du är också ganska ensam i den uppfattningen!

Anförande nr 37

Landstingsrådet N y m a n (kd): Inger Ros, du kan fråga mig, för jag var med förra mandatperioden. Det fanns en fungerande vårdgaranti – det är ett ofrånkomligt faktum.

Jag tycker man ska söka anledningarna till att det var en förlossningskris i inledningen av förra mandatperioden, och man kan gå tillbaka till handlingarna och finna fakta. Det berodde på en så kallad utvecklingsplan, beslutad här i midsommarveckan 1995 – och såvitt mig är bekant bestod majoriteten då av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – som innebar nedläggning av förlossningsvård. Sedan tog det tid att bygga upp igen. Att rasera ett hus går fort, det behöver man ingen ritning för, men att bygga upp tar tid.

Vem tog initiativet till uppbyggnaden under förra mandatperioden? Var schyst någon gång och tala om vem som tog initiativet och i stort sett byggde upp allt som fungerar nu!

Vem lämnade efter sig ett miljardunderskott efter 1998 års val? Någon gång borde ni väl kunna tillstå att ni också lämnade efter er ett underskott – på den tiden det knappt fanns någon skatteutjämning! Ändå var det miljardunderskott.

Anförande nr 38

Landstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Ja, Stig, jag är gärna schyst i debatten – men jag förväntar mig faktiskt att ni också är det och inte bara konstaterar att allt bra som har gjorts står ni för men allt som är dåligt står vi för. Den bilden kan jag aldrig ställa upp på.

Om man anser att det fanns en fungerande vårdgaranti förra perioden, har man inte tagit del av en enda årsredovisning. Det finns inskrivet gott om underlag, jag skulle kunna stå här och läsa upp hela dagen vilka brister som fanns i vårdgarantin.

Ska vi ha en schyst debatt, handlar det faktiskt om att du också är schyst.

Anförande nr 39

Landstingsrådet N y m a n (kd): Jag ska ge dig chansen, Inger Ros, att nämna ett eller två exempel på brister i vårdgarantin under andra halvan av förra mandatperioden – den byggdes ju upp under en viss tid. Ge mig två konkreta exempel! Har du läst alla årsredovisningar, vilket du påstår att jag inte har gjort?

Vill man vara schyst i debatten måste man vara något försiktigare än du var i ditt senaste inlägg. Jag har aldrig påstått och kommer aldrig någonsin att påstå att allt är bra när borgarna styr och allt är bra när Sossarna styr ihop med Vänstern och Miljöpartiet. Men debatten måste väl ändå få användas till att lyfta upp det man iakttar och ser och försöka leda i bevis. Om vi inte har alla papper framför oss, har vi ändå tillgång till gemensamma dokument och kanske till och med upplevelser av samma företeelser i vården, så att vi kan hänvisa till samma fakta.

Om vi ska försöka balansera debatten, vilket jag tyckte att jag gjorde i det första inlägget, och peka på några brister i den nuvarande vårdgarantin och i den nuvarande organisationen, så må det väl vara tillåtet. Vad ska man annars ha en opposition till, och vad skulle ni säga om det inte fanns en bra opposition? Jag tycker oppositionen är fullständigt lysande i det här landstinget!

Anförande nr 40

Landstingsrådet R o s (s): Ja, Stig Nyman, och jag tycker att majoriteten är fullständigt lysande.

Du vill se några exempel. Ja, du kan ju läsa i årsrapporten 2002 Medicinska rådet om hur det såg ut i cancervården. Du kan läsa den rapport från revisionskontoret som visar att 56 procent av alla patienter fick vänta mer än tre månader för undersökning vid grå starr, 61 procent för gallsten och 58 procent för höftledsoperation.

I dag, den 15 augusti, är väntetiden tolv veckor för en höftledsoperation. Det är några exempel.

Som jag sade: Jag är inte nöjd, det finns fortfarande brister. Det är därför vi har dagens ärende.

Anförande nr 41

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Det är väldigt intressant att lyssna när Inger Ros uttalar sig och konfronteras med problem i sjukvården. I början svarade Inger Ros: Jag är ny, jag kan inte. Sedan säger hon när hon får en mikrofon under näsan: Jag vet inte, jag har inget hört eller inget sett, ingen har berättat. Och i dag säger Inger i talarstolen här: Jag tar ansvar. Det är bra att du tar ansvar, även om du inte har hört, sett eller vet något.

Du frågar om jag har varit på en närakut, du hade varit på Brommaplan och tycker det är så bra att man på ett besök blir färdigbehandlad. Ja, det är klart att familjer möjligen kan tycka det är bättre att bli insläppta där än att inte få någon vård. Men Vällingby vårdcentral har lagts ned, och det är du ansvarig för. Man har inte låtit någon ny verksamhet expandera där. Du har inte sett till att det blir en ordentlig utbyggnad i västerort av barnläkare och husläkare, så att barnfamiljerna också nästa gång träffar samma doktor och sköterska.

Och Inger, glöm inte att besöken på närakuten kostar tre gånger mera än besök på de vanliga husläkarmottagningarna. Detta är ett av problemen som gör att vi är emot det.

Anförande nr 42

F i l i p p a R e i n f e l d t (m): Herr ordförande! Inger Ros, det har alltid varit köer i sjukvården när ni har styrt, och vi i den borgerliga oppositionen har när vi har styrt alltid fått ägna mycket tid åt att se till att vården ska fungera igen.

Förra gången när den borgerliga majoriteten tillträdde lämnade Socialdemokraterna efter sig en vårdskuld. 22 000 människor i det här länet stod och väntade i vårdköer. 22 000 människor fick inte komma till den vård som de hade behov av och naturligtvis rätt till.

Och bland de här 22 000 svårt sjuka individerna i Stockholms län var det 2 500 barn. De halkade efter i livet och de halkade efter i sin skolgång, därför att ni inte klarar av, när ni har makten här i landstinget, att prioritera rätt. Det är ett stort pris för dem att betala för att ni alltid, när ni är i majoritet, skapar vårdköer.

Nu är vi i samma läge igen: svårt sjuka människor tvingas vänta i vårdkön. De kommer inte fram och får den vård de behöver, Inger, och det är precis därför som vi står här i dag. Vårdminskningar, sammanslagningar, vårdrationaliseringar och omstruktureringar har lett fram till ett minskat vårdutbud, som gör att stockholmare i dag faktiskt dör i väntan på att få vård. Väldigt många barn står också och väntar på att få komma fram till vården.

Det är därför vi står här i dag med det ärende som handlar om tilläggsanslag – glöm inte bort det, Inger, när du pratar om vilka det är som skapar vårdkaos i Stockholms läns landsting!

Anförande nr 43

A n d r e s K ä ä r i k (fp): Ordförande! Det har bollats mycket med olika organisations former i vården, och därför tänkte jag att det var dags att påminna församlingen och alla åhörare om en sak, nämligen att hushållning handlar om att få begränsade resurser att räcka till så mycket som möjligt.

Man kan ha olika ideologiska utgångspunkter, men deras effektivitet kan utvärderas i vad man kan åstadkomma med pengarna. Det finns faktiskt vetenskap och beprövad erfarenhet när det gäller vårdorganisation. Samtliga kända utvärderingar av olika modeller att bedriva öppenvård visar att det är genom den kontinuitet som man kan skapa mellan läkare och patient som man håller nere totalkostnaden. Det är den avgörande relationen, den avgörande klon i all utbyggnad av öppenvård, inte bara i det här landet utan i alla länder som ägnar sig åt systematisk utvärdering. Det är det som håller nere antalet läkarbesök och sjukhusbesök, det är det som håller nere onödiga och felaktiga medicinering, det är det som håller nere antalet onödiga eller felaktiga diagnoser. Och det är det som gör att pengarna räcker mycket, mycket längre om man bygger ut den reguljära primärvården och inte skapar ett antal lösflytande akuter, där varken patienter eller personal känner varandra.

Hushålla med pengar, ja. Nu när mandatperioden har gått kan jag påminna om att det fanns ett upplägg när majoriteten tog över efter förra valet. Man sade: Karolinska ska bli effektivare, man ska få mera vård för pengarna, och man ska i framtiden erbjuda en vård i världsklass. Nu har vi facit, genom alla de tilläggsbeställningar och tilläggsanslag som har getts till Karolinska: det har icke skett någon kostnadsänkning, utan tvärtom ligger kostnadsöknings takten tre gånger så högt på Karolinska som i den beställarbudget som landstingsfullmäktige har antagit!

Så det har icke blivit någon effektivare vård på Karolinska. Däremot kan vi se att det andra målet, att åstadkomma en ännu bättre vård i världsklass, är totalhavererat. Det finns ingen redovisning, som jag kan erinra mig, från koncernstyrelsen eller ägarutskottet där Karolinska beskriver de fantastiska framsteg man har gjort när det gäller att komma ännu närmare världsklass, utan allting handlar om att lösa de akuta problemen, orsakade av de sparbeting som majoriteten har lagt ut på Karolinska. Samtliga chefer ägnar hela sin tid åt att säga nej till sin personal om pengar som behövs för den *reguljära* verksamheten, och det finns noll tid över att tänka på den långsiktiga vårdutvecklingen på det sätt som var avsikten.

Den inre ekonomiska krisen har totalt ryckt undan grunden för det som skulle vara den framtida fina vården i världsklass. Det är ett tydligt och ofrånkomligt facit av den här majoritetens sätt att hantera pengarna. Det beror på att man inte har brytt sig om vetenskap och beprövad erfarenhet när det gäller sjukhusorganisation.

Det finns inget exempel på att den typen av gigantiska sammanslagningar – gigantomani – leder till en bättre och effektivare sjukvård. Alla visste det redan innan beslut togs. Då sade man: Men vi måste göra det ändå, av ekonomiska skäl. Nu efteråt ser vi: Det blev inte ekonomi heller. Alla de besparingar som man hoppades på har man fått skjuta till pengar bakvägen.

Reflektera ett ögonblick, fullmäktige! Tänk om vi alla plötsligt skulle komma på helt andra tankar och säga: Nej, vi avslår i stället de här förslagen, som alla är överens om. Skulle vården då bli billigare, skulle pengarna inte förbrukas? Nej.

Det här är ju bara förlusttäckning – pengar som ändå går åt, oavsett om de anslås eller inte. Det finns två möjligheter: fullmäktige anslår dem i dag, eller fullmäktige skriver av skulden i årsbokslutet om trekvarts år. Men det finns inget alternativt beslut av fullmäktige i dag som går ut på att tillföra nya pengar, som skapar mera vård.

Allting är underskottstäckning, och det är också ett bevis för att man inte har åstadkommit vare sig mer vård eller effektivare vård för pengarna.

§ 200 Avtal mellan staten, Stockholms läns landsting och Stockholm stad avseende överskott från försöket med trängselskatt

Anförande nr 44

Landstingsrådet H e i s t e r (m): Herr ordförande! Jag förstår att finanslandstingsrådet inte vill ta tillfället i akt att gå upp och berätta vad det här avtalet handlar om, för det är ju inte särskilt mycket att hänga i julgran, om man ska vara ärlig.

Biltullsprojektet tycker jag har präglats av lögner och misstroende ända från allra första början. Man har inrättat ett mångfaldskansli, som har kostat oss skattebetalare i Stockholms stad och län 300 miljoner kronor, som ska ägna all sin tid åt att tala om hur förträffligt det är med dessa biltullar.

Jag såg de regionala tv-nyheterna i går, och det var intressant att se hur mångfaldskansliet agerar, eller reagerar, när man får kritik för de beräkningar man tidigare gjort för att visa hur lönsamt det är att införa biltullar. Sika, som är en statlig myndighet och som har tagit en fransk professor till sin hjälp, pekar till och med på att detta inte är lönsamt utan en stor förlust, att det är ett stort slöseri med pengarna och att det kommer att drabba Stockholm och Stockholmsregionen om man fortsätter med biltullar.

Man blir – nej, jag ska inte använda det uttryck jag tänkte på här, men det var intressant att se delar från presskonferensen när tjänstemännen på mångfaldskansliet tappade fattningen över att det fanns någon som ville kritisera projektet. Bara det ger ju vid handen att det är konstiga ugglor i mossen!

Det andra som jag tycker är att biltullsprojektet har präglats av svek. Jag ska inte orda så mycket om det ursprungliga sveket, när man lovar i en valrörelse att inte införa biltullar men gör det i alla fall. Sveket är minst lika stort när det gäller den valsedel som nu finns att ta ställning till i folkomröstningen i Stockholms stad, där det står – och det har med ärendet att göra, Ingela Nylund Watz som nu försöker förmå ordföranden att ingripa – att intäkterna ”återförs till Stockholmsregionen för investeringar i kollektivtrafik och vägar”. Men det gör de väl inte! I det här avtalet visas det ju att pengarna inte går tillbaka till regionen.

Om jag har förstått rätt så har intäkterna, det vill säga det vi har betalat i biltullar, rört sig om någonstans kring 450–460 miljoner kronor. Här är nu ett avtal att ta ställning till som innebär att regionen får tillbaka 200 miljoner, 100 miljoner i år och 100 miljoner nästa år. Det innebär att det som står på valsedeln inte stämmer. Pengarna går ju inte tillbaka till regionen, utan merparten stannar i statskassan.

Jag tycker också att ärendet präglas av en enorm oenighet. Ja, det finns förstås en oenighet från vår sida, som inte tycker att biltullar är något bra och att det, precis som Sika visar, kommer att drabba Stockholmsregionen om biltullarna fortsätter. Men det är också oenighet på den sida som vill ha biltullar. Lyssnar man på Peter Eriksson (mp) så säger han: Jättebra med biltullar, för då behöver vi inte bygga en enda väg. Men Annika Billström säger: Intäkterna, som nu ska bli enormt stora, ska vi använda till att gräva ned Centralbron – för av någon anledning vill Socialdemokraterna ha in bilarna i stan – och sedan vill hon bygga tvärbanor, och sedan vill hon bygga Förbifart Stockholm. Allt ska göras med intäkter som inte finns. De facto är det nämligen så, att detta är en stor förlust för regionen.

Det här avtalet är, tycker jag, som att hålla en sup i Strömmen.

Mot den bakgrunden vill jag säga för Moderaternas del att vi inte kommer att begära återremiss, som vi gjorde i landstingsstyrelsen, för vi anser att det är passerat. Men vi kommer inte heller att ställa oss bakom avtalet. Vi deltar inte i beslutet och använder vår reservation i landstingsstyrelsen som röstförklaring. Ni får bära det här ansvaret själva. Det som står på valsedeln, att intäkterna ska gå tillbaka till regionen, stämmer inte!

Anförande nr 45

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag kan inte annat än konstatera att jag får ha respekt för att Chris Heister återigen försöker föra in den debatt som ska äga rum runt kring folkomröstningen i Stockholms stad i landstingssalen, men faktum är att vi här i dag inte ska ta ställning till valsedelns utformande. Det som står på valsedeln i Stockholms stad antar jag har att göra med vad som ska hända med intäkterna ifall det blir ett permanentat försök. Vad vi här ska ta ställning till är det vi har kommit överens om med staten om hur intäkterna ska komma tillbaka till oss efter att försöksperioden är avslutad, och efter avräkning av de kostnader som staten har haft för försöket får vi nu 200 miljoner. Det ger oss möjlighet att göra en del satsningar som jag tycker är välbehövliga.

Vad som sedan händer, om försöket blir permanentat, är en fråga som får diskuteras då. I dag tar vi ställning till att få 200 miljoner. Det tycker jag är bra.

Anförande nr 46

Landstingsrådet H e i s t e r (m): Herr ordförande! En så defensiv replik visar att detta är någonting som man inte står upp för.

Vadå ”får pengar”, Ingela Nylund Watz? Vi som har åkt genom de här biltullarna har betalat 465 miljoner kronor under den här tiden, och tillbaka till regionen kommer 200 miljoner kronor – inte ens hälften av det vi betalat in. Vi ”får” ingenting, Ingela Nylund Watz!

Detta är ytterligare en straffbeskattning på Stockholms län och oss invånare som bor här, och det blir inte tillräckligt med pengar för att göra kollektivtrafiksatsningar. 4 miljarder hade vi kunnat lägga på bättre kollektivtrafik och bättre vägar, i stället för att slänga bort det på ett biltullsförsök som bara kommer att drabba den här regionen framöver, om det blir permanentat!

Anförande nr 47

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag kan bara konstatera att det här ärendet handlar om ifall vi är beredda att med staten sluta avtal om att ta emot 200 miljoner efter det försök som genomförts och avslutats. På vilket sätt intäkterna ska falla tillbaka till Stockholmsregionen om försöket blir permanentat är en fråga som får hanteras mellan regeringen och i första hand Stockholmsregionen. Det tar vi ställning till senare.

Vad vi kan konstatera är att vi efter försöket har fått en gigantisk, modern bussflotta som har varit en succé. Det är väl ändå en tillförsel som vi har anledning att vara rätt nöjda med?

Anförande nr 48

Landstingsrådet H e i s t e r (m): Fullmäktigeledamöter! Jag tycker ni ska notera språkbruket som finanslandstingsrådet använder sig av: Vi får en modern bussflotta. Vadå "får"? Det betalar vi ju med skattebetalarnas pengar! Vi "får" 200 miljoner för att satsa på kollektivtrafiken, säger Ingela Nylund Watz. Jamen vi har ju betalat in de pengarna själva, och mer än dubbelt så mycket: 465 miljoner! Skälet till att vi begärde återremiss i landstingsstyrelsen var att vi tyckte det var för lite.

Vi vill att ni ska leva upp till det som står på den valsedel som vi ska ta ställning till den 17 september, om intäkterna ska gå till regionen eller inte, och det här avtalet visar ju att intäkterna fullt ut inte kommer att gå tillbaka till regionen om det blir en permanentning av biltullarna.

Anförande nr 49

Landstingsrådet W i g g (mp): Fullmäktige, åhörare och ordförande! Det är intressant att se hur Moderaternas företrädare här försöker sänka ett försök som har varit en succé och på olika sätt försöker visa att det här inte bär sig. Man tar fram en professor, som inte räknar kollektivtrafiken som en investering utan bara som en kostnad. Det tycker jag är märkvärdigt.

Pengarna återförs helt och hållet till kollektivtrafiken i det här skedet, inte till vägar, vilket vi i Miljöpartiet tycker är väldigt bra. Dessutom går den andra delen, som Chris säger bara försvinner i något svart hål, till att betala av de investeringar som har gjorts, dels i systemet men också i de nya bussarna. Det är en lika stor bussatsning som hela Malmös kollektivtrafik, och jag tycker det är en oerhört bra sak som har hänt.

"Mångfaldskansliet" heter alltså trängselkansliet för Stockholmsförsöket. Men det kanske kan bli ett mångfaldskansli. Vi söker ju många olika vägar för att förbättra kollektivtrafiken, och det här har varit ett väldigt bra försök att göra det.

Anförande nr 50

Landstingsrådet H e i s t e r (m): Jag ger Raymond Wigg rätt, någon mångfald är det inte fråga om, och jag har redan gett stenograferna en rättelse. Det är inte mycket till mångfald, för man är ju tvungen att betala denna tull.

Men låt mig säga att nu går Raymond Wigg upp och gör precis det som jag hade förväntat mig att Miljöpartiet skulle göra: han förnekar kritiska synpunkter. Man har satsat 300 miljoner i ett trängselförsökskansli för att tala om hur jädra bra det här försöket är.

Det intressanta är också att Raymond Wigg säger att det är jättebra, för det går bara till kollektivtrafik. Men då stämmer ju inte valsedeln, för där står det att pengarna ska gå till kollektivtrafik och vägar. Oenigheten är uppenbar bland dem som företräder ja-sidan i biltullskampanjen.

Anförande nr 51

Landstingsrådet W i g g (mp): Jag tyckte annars att det var ett väldigt bra förslag av Chris att omvandla det till ett mångfaldskansli, hur vi på olika sätt kan lösa problematiken med trängsel i Stockholm.

Det är så klart känt att jag som miljöpartist föredrar att det görs kollektivtrafiksatsningar. Där är vi inte eniga, vi som har stått för försöket. Vi vet att det också finns en vilja från Socialdemokraterna att satsa på vägar. Jag tror som miljöpartist inte att lösningen på Stockholms trafikproblem är att köra runt stan, när de flesta vill komma in. I dag, när försöket är avslutat, ser vi att köerna återigen växer vid tullarna. Företagare och privatpersoner står där och stampar utan att komma vidare.

Jag tycker det här är ett bra förslag, och de bitar som vi nu har lagt som investering återkommer jag till.

Anförande nr 52

Landstingsrådet H e i s t e r (m): Herr ordförande! Jag kanske inte hade så fel i alla fall när jag kallade det för mångfaldskansli, för om jag har förstått det rätt är det inte färdigt med det här om det blir permanentat, utan det blir 24 tullar i innerstaden.

Och när vi ställer frågan vad det ska kosta, vet vi att det under försöket kostade max 60 kronor om dagen – men det är så klart, när det handlar om pengarna räcker till det som de ska gå till eller om det blir ett underskott, som den franske professorn säger, säger finansutskottets ledamöter från de rödgröna partierna att man är beredd att höja avgiften så att det går ihop. Det blir fler tullar och det blir högre avgifter om det blir en permanentning av försöket.

Men det intressanta är, tycker jag, att det som ni har lovat håller ni inte. Pengarna går inte tillbaka till regionen, inte ens hälften, och det är vad ärendet i dag handlar om. Vi har fått svart på vitt!

O r d f ö r a n d e n: Då återgår vi till talarlistan. Medan Maria Wallhager närmar sig talarstolen ska jag bara be er att, även om vi är en månad från valet och det naturligtvis är frestande att sväva ut över ämnet trängselskatter, så långt möjligt försöka hålla er till det ärende som vi har att fatta beslut om i dag. Jag förstår att det är en omöjlig önskan, men jag vill i alla fall uttrycka den eftersom det är min skyldighet att påtala vilka debatter vi kan föra.

Anförande nr 53

Landstingsrådet Wallhager (fp): Ja, jag ska i största möjliga mån försöka infria ordförandens önskemål.

Nu kommer skatteåterbäringen, mina vänner! Men vad bidde det, och vad är det som har hänt egentligen? Vi kommer väl alla, åtminstone på den här sidan av salen, ihåg historiken om valsveket, om Billströms löfte före valet och Billströms löfte efter valet. Det var ju ett nej före, och det blev ett ja efter. Vi minns allihop det juridiska virrvarret, men den där sidan av salen har säkert förträngt det hela.

I dag har vi ett ärende där vi ska ta ställning till om det så kallade överskottet som staten har valt att ge tillbaka en del av, alltså av det som stockholmarna har betalt. Stig Nyman använde tidigare ordet teater, och jag tycker också att det här beslutet är en form av teater – om det är komedi eller tragedi får vi väl se. Det nämligen så att det inte alls är i den här salen som beslutet fattas, utan statens förhandlingsman har redan bestämt vad han tycker att de pengar som har kommit in till staten ifrån stockholmarna ska gå till. Pengarna måste nämligen gå till någonting som går att genomföra under 2006, det måste finnas ett synligt resultat av investeringarna. Hur många månader har vi då kvar, mina vänner?

Det stämmer alltså inte – och det är ytterligare ett valsvek – att pengarna skulle gå till långsiktig utbyggnad av kollektivtrafiken, och det är inte bara en diskussion inför en eventuell förlängning eller permanentning av försöket utan det var en tydlig uppgift inför försöket att överskottet skulle gå till utbyggd kollektivtrafik.

Direktiven om hur och i princip var pengarna skulle användas och satsas under 2006 har alltså återigen givits av staten. Slutsatsen, mina vänner, är att statens förtroende för den sittande majoritetens kunskap och förmåga att själv hantera ärendet är lika med noll. Man vågar inte riskera att det fattas ett ”felaktigt” beslut.

Folkpartiet har ändå valt, trots den svidande kritiken, att vara med på beslutet, och vi yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag. Någon kan undra varför. Jo, vi tycker att det är positivt att man ökar tryggheten för trafikanterna. Vi är för en tryggare kollektivtrafik och bättre säkerhet för de anställda i kollektivtrafiken. Man måste också ställa sig frågan: Behövs de här kamerorna, och varför behövs de? Jo, på grund av bristen på poliser – poliser som staten har ansvaret för.

Så, ordförande och ledamöter, kontentan av dagens beslut är att staten via Sossarna, Miljöpartiet och Vänstern straffbeskattar stockholmarna under förväntning att bygga ut kollektivtrafiken, någonting som staten har ansvaret för men har misskött. Man gör också så att man använder pengarna som kom in från straffbeskattningen till att betala kamerautrustning i SL:s bussar bland annat, beroende på bristen på poliser, någonting som staten hade ansvaret för. Vad som har hänt är alltså att staten missköter sitt ansvar, straffbeskattar stockholmarna och lyckas med konststycket att smita ifrån många av sina ansvar och låta stockholmarna stå för hela kalaset.

Vi är grundlurade, mina vänner!

Trots detta yrkar alltså Folkpartiet bifall till ärendet, för att vi vill ha en tryggare och säkrare kollektivtrafik för trafikanterna och för personalen.

Anförande nr 54

Landstingsrådet N y m a n (kd): Herr ordförande! Jag ska också anstränga mig att hålla mig till ärendet och inte utvidga det alltför långt.

Jag vill också meddela presidiet att Kristdemokraterna inte deltar i beslutet, med hänvisning till den reservation vi har i landstingsstyrelsen som röstförklaring. Att vi inte kan ställa upp på beslutet i dag beror framför allt på den om inte totala så i alla fall uppenbara bristen på konsekvens i hanteringen av trängselskatten. Naturligtvis går det inte att frikoppla försöket från permanentningen eller folkomröstningen. Då var ju försöket meningslöst! Det hänger definitivt ihop.

Om jag inte erinrar mig helt fel och med reservation för minnesluckor eller minnesfel, har jag för mig att jag någon gång har hört någon företrädare för försöket och på sikt också trängselskatt för evigt – men låt oss hoppas att det inte blir så! – säga att regionen skulle hållas skadeslös. Vad som avsågs tror jag måste ha varit de politiska organisationerna, det vill säga Stockholms stad, Stockholms läns landsting och möjligen ytterligare någon myndighet, men avsikten var naturligtvis inte att hålla invånarna eller skattebetalarna skadeslösa. Det är dagens ärende bevis på.

Vi avstår alltså från att delta i beslutet i det här ärendet i dag, med hänvisning till reservationen i landstingsstyrelsen. Det blev väldigt kort och bra!

Anförande nr 55

Landstingsrådet W i g g (mp): Ordförande, fullmäktige! Stig kunde *nästan* hålla sig till saken, men det gled iväg lite grann.

Jag tänkte däremot säga att det här är tre bra investeringar för kollektivtrafiken i Stockholms län. Vi får tryggare bussar.

Maria, hur skulle polisen kunna lösa säkerhetsproblemen i kollektivtrafiken – ska vi ha en polis på varje buss eller hur ska det gå till? Som Maria också sade är ni ju för investeringen. Jag tror inte att fler poliser kan lösa problemet och få resenärerna att känna sig trygga. Däremot är det en bra och långsiktig investering både för bussförarna och för passagerarna att vi får till den här övervakningen.

Vi får också realtidsinformation, som ger en större trygghet både i Stockholm, där det kommer bussar relativt ofta ändå, och ute i länet, där man kanske inte vet om bussen har gått eller om det är tio minuter kvar. Det är viktigt att det görs satsningar på realtidsinformation också på busslinjer ute i länet.

Vi har också ett båtprojekt, som öppnar Stockholm för kollektivtrafik på vattnet. Stockholm är ju, som vi alla vet, Nordens Venedig, och här får vi nu en möjlighet att även utnyttja vattnet för kollektiva transporter vilket det här försöket är en början på. Miljöpartiet är för att det ska drivas med miljövänliga drivmedel och köras med biogasbåtar, som i dag ännu inte är upphandlade och framme, men det är ett bra sätt att driva framtida kollektivtrafik som ett komplement till den trafik som redan finns.

Sammantaget ser jag att de här tre satsningarna ger Stockholm en bättre kollektivtrafik.

Att sedan återföringen av trängselförsöket inte gav de pengar som beräknats är en annan sak. Jag visste att det inte skulle lösa alla problem med kollektivtrafiken. Däremot ser jag att när försöket väl är betalt, när vi har permanentat trängselavgifterna i folkomröstningen, så kommer också återföringen till kollektivtrafiken att bli mycket större. Återbetalningstiden är cirka fem år, och det är klart att vi måste betala de bussar och andra saker som vi har anskaffat. Efter det kommer vi att kunna göra kollektivtrafiken ännu bättre.

Med det lämnar jag över till fullmäktige att besluta om återföring av pengarna från trängselavgifter och hoppas att någon miljöpartist går upp och yrkar på det.

Anförande nr 56

Landstingsrådet **W a l l h a g e r** (fp): Nej, Raymond, jag tror inte heller att vi ska ha en polis i varje buss. Men du glömmer att tala om varför facket kräver att vi ska ha kameror i bussarna – som för övrigt Miljöpartiet inte har varit speciellt positivt till. Det handlar om resultatet av enhetstaxan i form av ökad kontanthantering. Trots att busschaffisarnas handkassar minskar har det blivit en enorm ökning av kontanthantering och hotbilden har ökat. Det finns ett hot om skyddsstopp. Därav, bland annat, behovet av kameror.

Vi behöver poliser också, men kontentan av mitt resonemang var att staten lyckas smita undan sitt ansvar kontinuerligt och få stockholmarna att betala det som stockholmarna hade rätt att kräva ifrån staten.

Anförande nr 57

Landstingsrådet **W i g g** (mp): Ordförande, fullmäktige och Maria! Det är klart att kameraövervakningen också beror på den ökande kontanthantering, men i och med det nya smartcard-systemet ska vi just minska kontanthantering. Enhetstaxan är ändå en lyckad reform, som många människor tycker är bra – men det ska vi inte diskutera här i dag.

Jag ser det dock som en långsiktig investering. Kamerorna ska inte bara sitta uppe under det här året, tills vi får det nya betalningssystemet med smartcard. Det är en långsiktig investering för trygghet – för våra passagerare och för våra busschaufförer.

Anförande nr 58

M å n s **A l m q v i s t** (v): Ordförande, ledamöter! Det märks att det snart är val och att vi snart ska föra kampanjerna på ja- och nej-sidan i folkomröstningen om trängselavgifterna. Jag tänkte inte gå in så mycket på det nu, utan jag kan bara ge en kommentar till den tidigare debatten. Från nej-sidan pratar man om allt annat än effekterna av försöket, som har varit väldigt positiva.

Heder ändå åt Folkpartiet, som inser att det vi ska besluta om i dag är en rejäl satsning på förbättring av framför allt bussarna i det här länet. Det är ett bra förslag. Sedan är det naturligtvis svårt att säga att det är ett bra förslag, så därför börjar Folkpartiet diskutera andra saker, till exempel polisfrågor.

Det här ärendet handlar om SL och återföringen av medel från försöket. Jag vill helt enkelt yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 59

Åke Askenstein (mp): Ordförande, ledamöter! Den här debatten visar ändå att den borgerliga sidan nu har gjort en liten analys och börjat förstå att det finns poänger med det här. Som sagt, Folkpartiet är faktiskt med på det, och kd och Moderaterna har backat lite grann – nu säger de inte nej. Och det är klart, det vore ju skamligt att säga nej till en så fin satsning, när det är så nära valdagen. Jag förstår era motiv.

Det mest intressanta i Folkpartiets särskilda uttalande är att man talar om att det här sättet att hantera pengar visar att det finns ett förakt för invånarnas pengar. Det är lite konstigt, för om ni efter den 17 september får chansen att avskaffa trängselskattesystemet och se till så att det inte permanentas så måste ni ju vara medvetna om att ni i så fall kastar bort över 3 miljarder kronor som redan är investerade. Det är klart att vi naturligtvis kan försöka sälja utrustningen till Göteborg eller Malmö, kanske till och med till Oslo, men det hjälper inte så mycket eftersom man inte får så mycket betalt för denna begagnade utrustning. Den passar mycket bättre här, och vi räknar också med att den ska fortsätta att göra nytta här.

Man kan undra varför man på den borgerliga sidan fortfarande är så sura över trängselskatterna. Tidigare förespråkade ni biltullar, så ni känner kanske att ni har hamnat i galen tunna i den här frågan.

Apropå intäkterna så har vi i Miljöpartiet räknat lite på hur stora de kan bli vid en förlängning av trängselskatterna. Det kan bli 500 miljoner om året som kommer att tillfalla Stockholmsregionen. Vad kan man göra med de pengarna?

Jag förstår att ni är lite sura av två skäl, det ena är att man inte får särskilt mycket asfalt för de pengarna, det blir inte så många motorleder, det blir nog inga alls. Det är för lite pengar för er. Om det är där skon klämmer så får ni väl komma med något förslag beträffande avgifterna, men det kommer ni naturligtvis inte att göra.

Det andra skälet är ju att biltrafiken, om trängselskatterna fortsätter, nog kommer att minska så mycket att era nya motorleder blir ännu mer obehövlige. Ni sitter nog lite illa till i den här frågan.

Jag yrkar därmed bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 60

Landstingsrådet Wallhager (fp): Herr ordförande! Jag ska inte lägga mig i ditt arbete, Åke Askenstein, men det där var nog mest främmande inlägg i den här debatten som jag har hört! Jag tänker hålla en litet mer generell replik.

Det är underbart att uppleva att den sittande majoriteten har upptäckt att det är val den 17 september – jag tror inte en enda talare nämnt att påpeka att det är val snart. Det är skönt att höra att ni har upptäckt detta.

Mina vänner, det är väljarna på valdagen som kommer att avgöra huruvida försöket ska permanentas eller inte. Vi på den här sidan av salen tycker att alla som är berörda – alltså alla invånare i Stockholms län – ska vara med och rösta om den saken. De ska säga ja eller nej. Ni tycker inte det.

Åke Askensten talar om att det kastas pengar i sjön. Man kan ju undra vem som kastar pengar i sjön, den som fattade beslut om investeringen eller den som kommer att följa väljarnas åsikt om vad vi ska göra.

Anförande nr 61

Åke Askensten (mp): Maria Wallhager, det är nästan alltid så att goda beslut kostar pengar i initialskedet. Man måste investera för att få någonting. Det har vi gjort.

Det skulle vara synnerligen beklagligt om ni tänker använda röster från folk i Norrtälje när vi ska bestämma om miljön i Stockholm som argument för att kasta pengarna i sjön. I så fall tror jag att ni har misstagit er.

Anförande nr 62

Landstingsrådet Wallhager (fp): Det är väl ändå så, Åke Askensten, att Norrtäljeborna också är välkomna in i Stockholm – eller ska vi bygga en mur så att de inte får komma in?

Jag tycker att väljarna ska få bestämma, och jag vill ställa en fråga till dig: Är det här den bästa utvecklingen av kollektivtrafiksatsningarna som ni kan komma på?

Anförande nr 63

Gertrud Brorsson (mp): Jag begärde ordet när diskussionen handlade om kameraövervakning.

Det är helt riktigt att vi i Miljöpartiet är väldigt kluvna i frågor som gäller kameraövervakning. En del av miljöpartisterna är totalt emot sådana saker, men nu har vi det samhälle som vi har. Jag tror inte att en ökning av antalet poliser löser problemen även om de är en del av lösningen. Det handlar också om att det råder brist på fritidssysselsättning för ungdomar och liknande.

Framför allt är det bra om vi kan få fler människor att åka kollektivt så att vi är flera som är ute och reser, då kommer de här problemen säkerligen att minska. I ett sådant läge kan inkomsterna från trängselskatten användas till andra saker i ett senare skede i stället för till kameraövervakning. Det är min förhoppning att trängselskatterna ska leda till fler resenärer i kollektivtrafiken, det är ju det som är meningen.

Vi satsar också på att införa realtidsinformation, och det är väldigt viktigt att vi kan påskynda införandet av sådan. Det skulle innebära en påtaglig förbättring för resenärerna. Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 64

Nanna Wikholm (s): Jag tänker fatta mig kort. Det är ett väldigt glädjande ärende som vi har på bordet i dag. Det känns skönt att se att bilköerna växer i staden igen. Vi kan få känna av det positiva som hände under våren med trängsel-skatteförsöket.

Det är väldigt viktiga satsningar som pengarna går till, nämligen till de områden som ligger våra resenärer varmast om hjärtat. Det ska vara tryggt och säkert att åka och man ska veta när bussen kommer. Nu kan vi på prov införa kollektivtrafik på vattnet – det är en spännande utmaning för Stockholmsregionen! Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag!

§ 201 Anskaffning av fordonssystem för övervakning i bussar

Anförande nr 65

Åke Holmström (kd): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag vill utbrista: äntligen! Äntligen har majoriteten kommit till skott i frågan om kameror i bussarna! Ett antal gånger under den gångna mandatperioden har vi kristdemokrater påtalat att det är nödvändigt att anskaffa kameror.

Man kan säga: bättre sent än aldrig. Under en mängd år har personalen inom SL levt med hot – och inte bara personalen utan även våra resenärer. Det har förekommit våldtäkter; bussförare har blivit nedslagna; än det ena än det andra har inträffat.

Jag tycker alltså att det är väldigt dåligt att majoriteten inte har kunnat komma fram till detta beslut tidigare och verkställa det. Jag ser med viss förhoppning fram emot att det nu verkligen ska hända någonting.

Skälet till att det händer just nu är väl att valet är i antågande.

Det här beslutet hade kunnat fattas betydligt tidigare om majoriteten hade varit mer på bettet.

Anförande nr 66

Landstingsrådet Wallhager (fp): Herr ordförande, ledamöter! Vi i Folkpartiet är också positiva till att majoriteten äntligen har kommit till skott med den här investeringen för ökad trygghet – jag kan inte låta bli att anspela på tidigare ärende, då Miljöpartiet, företrätt av förste vice ordföranden i SL:s styrelse sade att kamerainvesteringarna kanske är temporära. I så fall kan man verkligen tala om att kasta pengarna i sjön!

Jag tror tyvärr att vi kanske är på väg in i ett samhälle där kameraövervakning kommer att bli betydligt mer både allmängiltigt och nödvändigt. Det är inte positivt generellt sett, men för att trygga och säkerställa situationen både för våra chaufförer och för trafikanterna är kameror ett bra redskap. Vi behöver dessutom poliser och annan personal. Självklart är det också bra med fler trafikanter i kollektivtrafiken vilket också ökar närvaron och den sociala kontrollen.

Vi i Folkpartiet är positiva till detta, vi hade gärna sett ärendet på bordet tidigare och yrkar bifall!

Anförande nr 67

Gertrud Brorsson (mp): Maria sade att det är märligt att vi miljöpartister uppfattar detta som en temporär åtgärd. Jag kanske är naiv, men jag har faktiskt en förhoppning om att vi faktiskt ska kunna få till stånd ett bättre samhälle.

Jag har i SL-styrelsen lagt ett yttrande där jag skriver att vi ska vara restriktiva och bedöma frågan i fall efter fall och inte investera hejdlöst så att vi har kameror överallt. Vi ska avgöra om det ska vara kameraövervakning från fall till fall, och förhoppningsvis ska vi inte behöva så omfattande kameraövervakning.

Anförande nr 68

Åke Askén (mp): Herr ordförande, ledamöter! Det är klart att vi alla hade varit lyckligare om vi hade sluppit att ha kameror. I stället har vi fått fler kameror, nu finns de överallt. Det här är inte trevligt men skälet till att vi har kamerorna är inte heller trevligt.

Framöver får vi hoppas på en utveckling som leder till att vi inte behöver kameror, men sådant som läget förefaller vara nu lär det dröja ganska länge innan vi kommer till den punkten. Utvecklingen går snarare åt ett annat håll – men det är en annan debatt. Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 69

Landstingsrådet Larsson (s): Ordförande, fullmäktige! I landstingsstyrelsen var vi eniga i ställningstagandet till det här ärendet, alla partier har yrkat bifall till ärendet. Därför hade jag trott att det inte skulle bli någon debatt om ärendet här i fullmäktige. Men det finns säkerligen skäl att diskutera frågan. Jag tror att både passagerarna och personalen inom kollektivtrafiken tycker att det är ett klokt beslut som fullmäktige nu enhälligt ställer sig bakom.

Trots utrop om äntligen och annat tror jag att Maria Wallhager – och det tillhör väl ovanligheterna i valrörelsens inledningsskede – faktiskt fångar en del av själva problematiken, nämligen att det i grunden är en tragedi att vi är tvungna att installera kameror i kollektivtrafiken. Det är klart att det är en tragedi i alla europeiska storstäder för närvarande att kameraövervakningen ökar. Detta skulle i sin förlängning nämligen kunna leda till ett ganska otrevligt och otäckt samhälle. Det säger kanske något om de urbana miljöer som vi bygger upp i västvärlden.

Det må vara hur som helst med den saken men just det här beslutet ökar tryggheten för personalen och kollektivtrafikresenärerna. Jag säger faktiskt både ”äntligen” och ”tyvärr är det nödvändigt”. Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 70

Åke Holmström (kd):

Ordförande, ledamöter! Anledningen till att jag går upp i talarstolen igen var att jag glömde att yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag, vilket jag gör nu i stället!

Dessvärre är vårt samhälle som det är i dag, därför behövs de här kamerorna. Vi har konkreta exempel på att de har gjort nytta. Ett exempel är det tragiska mordet på Anna Lindh på NK. Ett annat är terroristangreppet i London förra sommaren. Då erfor vi att kameraövervakningen bidrog till att man snabbt kunde få klart för sig vilka gärningsmännen var.

Jag är helt övertygad om att kameror i bussar och tunnelbanor har effekten att busarna, om jag får använda det uttrycket, tänker sig för mer än en gång innan de ger sig på någon. Kamerorna har alltså ett förebyggande syfte.

Samhället är som det är och vi kan inte göra så förskräckligt mycket åt det om vi inte tar itu med problemen redan på familjenivån, redan då barnen växer upp. Det är kanske där vi ska börja lösa problemen, men vi kan inte gå in och direktstyra varje enskild familj även om det egentligen är där problemen har sitt ursprung. Jag yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag och för övrigt yrkar jag nej på förslaget till trängselskatter!

Anförande nr 71

Bengt Cedrenius (mp): Ordförande, fullmäktige! Med tanke på den debatt som förevarit och den roll som Miljöpartiet fått vill jag påpeka att det här är ett enigt beslut. Jag vill också påpeka att detta är ett investeringsärende, det är inte ett trängselskatteärende. Av de 125 miljoner kronor som vi ska fatta beslut om nu kommer 20 miljoner kronor från trängselskatteförsöket. Resten, 105 miljoner kronor, är beslut för landstingets del. Det visar också vilken enighet det finns om detta beslut. Det är ingen dagslända.

Jag håller med om att det är beklagligt att vi ska behöva ha kameraövervakning men det är bra att den kommer till stånd. Jag vill se den som föreslår att vi ska avskaffa kamerorna och är intresserad av att höra vad personalen skulle komma att säga i sådant fall. Det kommer inte att fungera.

Vi kan hoppas att det en gång i framtiden ska finnas ett samhälle som gör att vi kan lita på varandra. Vi måste alla gemensamt arbeta för att vi får ett sådant samhälle. Det är vårt ansvar som politiker.

Anförande nr 72

Åke Holmström (kd): Ordförande, ledamöter! Det här är ett investeringsärende, säger du. Jag håller med om det, men likafullt kunde det här ärendet ha fått en snabbare behandling om majoriteten hade haft lite mer fart på sig.

Vidare vill jag säga att det är nödvändigt med kameror och att vi kommer att tvingas behålla dem för all framtid. Det är jag helt övertygad om.

Vi tycker inte olika, det enda jag kritiserar är att ni inte har kunnat göra detta tidigare. Jag har motionerat, jag har skrivit interpellationer och enkla frågor om både hot och våld och kameror ett antal gånger under den gångna mandatperioden. Flera av mina partikamrater har gjort detsamma. Denna slöhet från majoritetens sida att få tummen ur ett bestämt ställe är hårresande!

Anförande nr 73

Bengt Cedrenius (mp): Man kan ha synpunkter på tidtabellen för investeringar, men jag vill erinra om vad Chris Heister sade i början med ett inlägg i en debatt rörande ett ärende tidigare här i dag. Hon sade: allt ska göras med intäkter som inte finns. Detta är väl förbannelsen med att vara politiker och att vara i majoritet när oppositionen ställer olika krav!

Nu finns det pengar och tack vare majoritetens goda skötsel av landstingets ekonomi kan vi göra denna investering.

Anförande nr 74

Landstingsrådet **Larsson (s)**: Åke Holmström, man kan alltid ta till brösttoner och annat. Du får gärna ta fram Kristdemokraternas förslag till investeringsbudgetar för de senaste åren och visa mig var det står att medel ska investeras för nya kameror i bussarna. Jag tror att du kommer att ha vissa bekymmer med det.

Brösttoner är en sak, budgetförslag är något annat!

Anförande nr 75

Måns Almqvist (v):

Ordförande och ledamöter! Jag yrkar bifall till förslaget och tillägger att sådana här kameror är en nödvändig men inte tillräcklig förutsättning för att skapa trygghet. Det behövs också många andra satsningar som vi inte ska fatta beslut om i dag. Det handlar om mer personal, mer samarbete med frivilligorganisationer, fler poliser och en mängd andra åtgärder.

De här kamerorna är en del i arbetet för ökad trygghet. Det är väldigt viktigt och glädjande att vi kan fatta det här beslutet i dag för det är en nödvändig förutsättning för att erbjuda den trygghet som jag tycker att vi är skyldiga att erbjuda både förare och resenärer. Jag yrkar bifall till förslaget!

Anförande nr 76

Brit Rundberg (v): Ordförande, ledamöter! Jag börjar med att yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Jag vill beröra en aspekt på ämnet kameraövervakning som ingen har nämnt men som jag tycker är en positiv bieffekt av att vi får kameror installerade i bussarna. Förarna har länge efterlyst övervakning då människor får kliva på i mittdörrarna – det är ju en fråga som jag har drivit i många år. Med kameror kan man kontrollera att det inte händer olyckor genom att barnvagnar fastnar i bakre dörrarna, att små barn och äldre som har svårt att hinna av vid hållplatserna verkligen hinner kliva av och så vidare. Det händer ständigt någonting vid bakdörrarna som förarna inte har riktigt kontroll över. Jag tror att de här kamerorna skulle hjälpa förarna att ha möjlighet till kontroll.

Jag vet inte om SL har tänkt sig detta, men om man ändå ska investera i kameror är det självklart att kamerorna bör utnyttjas till att skapa trygghet även på det sättet.

Anförande nr 77

Staffan Sjödén (m): Ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Det är ju sorgligt att det i detta land, i Sverige och i Stockholmsregionen, finns väldigt många människor som är rädda för att åka tunnelbana, för att åka buss och att människor inte vågar åka på fredags- och lördagskvällar. Många av de anställda vittnar om att de är utsatta för hot. Det är en orolig arbetsituation och rädsla för att vara ute i kollektivtrafiken. Det är dessa förhållanden som har tvingat fram

detta förslag för att man ska kunna se vad som har hänt. Tyvärr är det först i efterhand man kan se på banden vad som hände.

Brit tycker att förarna ska kunna använda kamerorna till att se vad som händer, men dessa kameror filmar i ett låst utrymme, det är först om det har hänt något som man kan gå in och titta på filmen och rapportera till Polisen att det finns film som visar händelsen. Därför är det väldigt viktigt att kamerorna fungerar.

Tidigare under året initierade jag en interpellationsdebatt om övervakning med kameror i de nya pendeltågen, det visade sig nämligen att de inte alls fungerade. Vid upphandlingen hade man nämligen glömt att tala om att kamerorna skulle sättas in i pendeltågen. Det innebar att när Polisen efter en tragedi skulle studera filmen så fanns det ingenting att titta på i kamerorna. Då sade trafiklandstingsrådet att det var tragiskt att det blev så. Det är alltså oerhört viktigt att man i samband med upphandlingarna ställer de korrekta kraven så att det finns en film att titta på om det trots allt skulle ske olyckor eller överfall.

Detta beslut fattas i sista stund, det är nämligen så som Åke Holmström har sagt, att detta har tagit lång tid. Vid investeringsberedningens sammanträde i maj var det tänkt att beslut skulle fattas, men då blev sammanträdet inställt. Att vi är eniga visar att ingen av oss i investeringsberedningen hade synpunkter på ärendet, utan hela ärendet kunde fattas i total enighet veckan efter midsommar.

Vi kan väl alla vara eniga om att vi hoppas att inga kameror kommer att behövas i framtiden, men det förutsätter att vi har respekt för varandra, att vi bygger ett samhälle med familjer och förhållningssätt mot varandra som inte inkluderar hot. I ett sådant samhälle kan kamerorna försvinna, men i nuläget yrkar vi bifall till förslaget och anser att kamerorna är nödvändiga och hoppas att de kommer på plats så fort som möjligt!

Anförande nr 78

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Med anledning av det som Staffan säger om kameror i tågen vill jag passa på att understryka att det finns skäl att lära sig av det som hände och att det är viktigt att se över sina upphandlingsrutiner och vilka krav man ställer vid upphandlingarna. Om jag förstår saken rätt har en del av det arbetet utförts.

Man kan konstatera att detta är ett storstadsproblem. Alla europeiska storstäder drabbas av ökande otrygghet och våld. Nu är det inte landstingsfullmäktiges sak att diskutera kriminalpolitik men debatten skulle kunna glida in på det området. Det är viktigt för partierna att diskutera den frågan i valrörelsen.

Jag tycker att vi ska ta fasta på det som vi för en gångs skull är överens om, nämligen att vi i alla politiska partier här i salen anser att det är nödvändigt att i dagens läge öka tryggheten för personal och passagerare i kollektivtrafiken.

Visst kan vi vara osams och skälla på varandra i många frågor, det är vårt jobb, men för en gångs skull kan vi se på varandra och säga att det var en klok linje som alla partier valde i just den här frågan. Jag yrkar bifall till det enhälligt ställda förslaget till beslut!

§ 203 Frågestund

Fråga 1

Anförande nr 79

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag har ställt en fråga till sjukvårdslandstingsrådet *Inger Ros* som låter som följer: Anser du som ansvarigt sjukvårdslandstingsråd att Stockholms läns landsting erbjuder en bra hjärtsjukvård? Orsaken till frågan är naturligtvis en del av den debatt som vi fört under förmiddagen om vårdgarantin och möjligheterna att leverera vård i tid till de svårast sjuka och kanske till patienter som inte ens omfattas av vårdgarantins förutsättningar utan mer berör akut sjuka patienter.

Det ska bli intressant att höra om sjukvårdslandstingsrådet tycker att det ges en god hjärtsjukvård.

Anförande nr 80

Landstingsrådet *Ros* (s): Ordförande, fullmäktige och *Christer*! Ja, *Christer*, jag anser att vi i Stockholms läns landsting ger våra medborgare en hjärtsjukvård av hög kvalitet. Jag tycker att det är viktigt att vi kan tala om det för medborgarna, men det återstår förbättringar att göra och det gäller framför allt kapaciteten inom thoraxdivisionen. Den frågan har, som du själv säger, diskuterats här i salen och dessutom livligt den senaste veckan.

Väntetiderna på thorax i Solna är för långa och det kan vi inte acceptera. Det är därför som vi har vidtagit åtgärder, dels genom att säkerställa att vårdgarantin upprätthålls till varje pris, dels åtgärder för att öka kapaciteten på thoraxkliniken.

Anförande nr 81

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Det intressanta är denna gång, liksom i den föregående debatten med företrädare för oppositionen/alliansen respektive majoriteten, att det är ni själva som har skapat problemen.

Sammanslagningen skulle ju leda till en mängd positiva effekter. I det här fallet är det tydligt att den har lett till negativa effekter. Det råder bland annat brist på en avdelning och brist på resurser att ta hand om de svårast sjuka patienterna och ge dem en bra och omedelbar vård, i det här fallet operationer om de behöver det. Det är en resursfråga precis som *Inger Ros* själv säger.

Att resursbristen har uppstått är ju en konsekvens av sammanslagningen, och att det blivit på det sättet måste ju ni i majoriteten ta ansvar för. Först gör ni nedskärningar och sedan säger ni att ni behöver tillskott för att komma till rätta med problemen – det är ni själva som har skapat problemen.

Anförande nr 82

Landstingsrådet *Ros* (s): Ordförande, fullmäktige och *Christer*! Ibland känns det som om du har glömt hur det har varit här i landstinget med ett stort understödd. Jag skulle få ont i magen om jag var i dina kläder och talade om ansvar.

Vi tar ansvar och jag är övertygad om att sammanslagningen är ett viktigt beslut för framtiden, men naturligtvis har det under en tid förekommit en del bekymmer. Det ska jag inte sticka under stol med.

Om vi ska klara framtiden och den medicinsk-tekniska utvecklingen så måste vi orka göra och våga göra förändringar.

Ansvar är att ge våra patienter en god hjärtsjukvård, både på thorax och med hjälp av andra för att vi ska klara av att hålla vårdgarantin. I det fallet vidtar vi kraftfulla åtgärder.

Det vore intressant- och du är svaret skyldig – att höra hur du ska klara det med mindre pengar?

Anförande nr 83

Landstingsrådet **Wennerholm (m)**: Jag vet att Inger Ros följer debatten, så det är väl snarare så att du ska fundera över hur du ska klara dig med din budget om du får behålla makten; det är skillnad mot hur det är för oss i allianspartierna med de möjligheter som vi kommer att ha, med de anvisningar av satsningar inom hälso- och sjukvården som görs på riksplanet från både mitt och andra partier för att vi ska ha möjlighet att ge vård till de svårast sjuka. Det är ju på den punkten som du brister.

Det vore intressant att höra, Inger Ros, om du är beredd att göra det som jag är beredd att göra. Jag lyssnar på människor som arbetar ute i verksamheten, och de säger att de har fått problem med resurserna. På kliniken på Karolinska universitetssjukhuset säger de att de vill koncentrera sig på de tyngre fallen och på de svårare fallen. För att möjliggöra det vill de ha hjälp av andra som också är duktiga på att operera hjärtan. Andra operatörer skulle kunna vara privata alternativ i staden. På Karolinska påstår man att de har framfört dessa önskemål men fått nej från ledningen.

Anförande nr 84

Landstingsrådet **Ros (s)**: Ordförande, fullmäktige och Christer! Detta blir lätt en valdebatt och det kanske vi inte kan ha beträffande varje enkel fråga. Vi ska ju ut och försvara våra ställningstaganden inför väljarna, vilket jag inte alls har några problem att göra.

Jag har svarat på frågan. Vi erbjuder en god hjärtsjukvård av hög kvalitet. Det är viktigt att medborgarna får veta det, men vi behöver göra ytterligare förstärkningar och det är därför som vi också har fattat beslut om att göra detta.

Det låter som om vi inte lyssnar på verksamheterna, inte på medborgarna, inte på patienterna. Jag kan ge precis lika många exempel som du, om inte fler, på många inom både personalen och bland medborgarna som tycker att vi har en god sjukvård och att den fungerar bra. Du ger exempel på sådana som inte tycker det. Den debatten får vi föra när vi möter medborgarna.

Fråga 2

Anförande nr 85

Landstingsrådet Rydberg (fp): Det nya avtalet med Danderyds sjukhus aktiebolag om driften av verksamheten på Löwenströmska sjukhuset har nu gällt i fyra och en halv månader.

I samband med övertagandet har osäkerhet rått beträffande när operationsverksamheten ska uppnå full kapacitet på Löwenströmska sjukhuset. Det har förekommit uppgifter om att operationer skulle behöva göras inne på Danderyds sjukhus, särskilt fram till juni. Men i dagsläget undrar jag om Inger Ros kan svara på frågan: Görts nu det antal operationer på Löwenströmska sjukhuset som överenskommits i avtalet med Danderyds sjukhus AB?

Anförande nr 86

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige och Birgitta! Avtalet med Danderyds sjukhus om specialistmottagningarna vid Löwenströmska sjukhuset gäller öppenvård och dagoperationer. Avtalet gäller från den 1 april men verksamheten kom i gång något senare beroende på att det förelåg lokalproblem. Förseningarna skedde på grund av lokalfrågor som Danderyds sjukhus inte kunde känna till och inte kan hållas ansvariga för. Trots de inledande förseningarna på Löwenströmska är utgångspunkten att de volymer som planeras för 2006 ska klaras av.

Anförande nr 87

Landstingsrådet Rydberg (fp): Lokalfrågorna är lösta och var lösta i juni då operationerna skulle pågå i full skala. Jag besökte Löwenströmska i förrgår och då sade de andra vårdgivarna att de noterar att det inte pågår full operationsverksamhet. Även slutenvårdsoperationer ska sedan juni i år utföras på Löwenströmska sjukhuset.

Jag blir lite fundersam om det är på det sättet att operationsverksamheten inte bedrivs i full skala enligt avtalet.

Både du och jag och ett antal andra – bland annat revisorerna, vilket jag har sett till – har fått ett brev där det uppges att Danderyds sjukhus utför operationer inne på Danderyds sjukhus och tar betalt enligt gällande taxa med Danderyds sjukhus för dessa operationer och inte med den taxa de angav i samband med upphandlingen av verksamheten vid Löwenströmska.

Detta gör att jag känner mig föranlåtten att ställa frågan: Har du verkligen kontroll över att det bedrivs det antal operationer vid Löwenströmska som vi har avtalat och att vi får betala det pris som de angav i anbudet och inte betalar dubbelt så högt pris och att dessutom patienterna opereras på fel sjukhus?

Anförande nr 88

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige och Birgitta! Detta är inte första gången som ni anklagar mig för att inte ha kontroll över verksamheten. Det får jag leva med.

Jag tycker att det är lite märkligt att du så starkt fäster dig vid några anonyma brev där den som gör anklagelserna inte vill stå för det man skriver. Det är oerhört märkligt. Det blir lite svårt att hantera en sådan fråga.

Birgitta, jag är faktiskt lite bekymrad över din och ditt partis besatthet av upphandlingen av Löwenströmska. Jag tycker att detta väcker många frågor att tänka på.

Ni agerar verkligen utifrån en ideologisk utgångspunkt. Nu har en offentlig vårdgivare vunnit upphandlingen och då ska allt framställas i dålig dager och som om verksamheten inte fungerar.

Danderyds sjukhus kommer att kunna genomföra alla operationer, 236 per månad, och man har redan sedan juni månad hunnit med 223 operationer.

Anförande nr 89

Landstingsrådet Rydberg (fp): Jag tycker att det är intressant att ta ställning till om den här övergången har skett på ett sätt som innebär att patienterna får tillgång till vård enligt det avtal som vi har med vårdgivaren. För beställarsidan är det angeläget att följa upp att vårdavtalen verkligen uppfylls och att vi får betala rätt summa för åtgärderna.

Jag var själv ute på Löwenströmska i förrgår och pratade med människor där vilket leder till att jag ställer mig mycket frågande till huruvida vi har verksamhet i enlighet med beställningarna och det som vi betalar för.

Mitt intresse handlar inte om någon besatthet i frågan om offentligt eller privat driven vård. Min besatthet handlar om att vi får valuta för landstingsskatten, att patienterna får maximal sjukvård där ute och inte i onödan skickas in till Danderyds sjukhus.

Anförande nr 90

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige och Birgitta! Jag håller med dig om att det är oerhört viktigt att alla följer de vårdavtal som tecknas. Du vet lika bra som jag att vi har följt den här frågan i HSU och kommer att fortsätta att göra det.

Vi har fått allt underlag i den här frågan och kunnat konstatera att Danderyds sjukhus hittills har klarat det avtal man har åtagit sig och att verksamheten är i gång.

Jag tycker att det är lite intressant att notera en annan sak, men på den punkten kanske jag missförstod dig. Det du gör är att hämta kunskaper från andra vårdgivare men inte från företrädare för Danderyds sjukhus. Jag har pratat med Danderyds sjukhus representanter, de som är ansvariga för avtalet.

Fråga 3

Anförande nr 91

Landstingsrådet N y m a n (kd): Herr ordförande! Jag har dristat mig att ställa en fråga som lyder: Kan patienter som väntar i de växande köerna lita på att landstingsrådet förstår att personalbrist och alltför knappa vårdbeställningar kan medföra risk för försämrad patientsäkerhet?

Bakgrunden till frågan är att jag hörde sjukvårdslandstingsrådet i medierna ett antal gånger häromveckan säga, då det uppdagades att elva patienter avlidit i vårdköer under första halvåret, att hon inte hade nåtts av något budskap om att det förelåg risk för försämrad patientsäkerhet med anledning av situationen inom bland annat hjärtsjukvården.

Nu hänvisar jag till ett brev som landstinget fick, daterat den 18 majoriteten, från ledningen för Karolinska universitetssjukhuset där det med all önskvärd tydlighet framgår att patient säkerheten är hotad. Man säger till och med att divisionen, det vill säga thorax, sannolikt inte kan fullfölja sitt sjukvårdsuppdrag om det inte snabbt sker en förändring. Det var den som vi fattade beslut om tidigare i dag.

Anförande nr 92

Landstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige och Stig! Det är självklart att jag förstår att personalbrist och alltför små beställningar ytterst drabbar patienterna. Det är ju därför som vi har träffats här i dag; vi ska stärka sjukhusens resurser när besöken ökar och för att säkerställa vårdgarantin och därmed också patientsäkerheten.

Anförande nr 93

Landstingsrådet N y m a n (kd): Den insikten berättar Inger Ros att hon har numera, men du gav ju uttryck i ett antal medier – Sveriges Radio, Radio Stockholm och så vidare – att du inte fått besked om att patientsäkerheten var hotad trots att du efter midsommar deltagit i beslut om att tillföra mer pengar för att landstinget ska klara av vårdgarantin.

Du uttalar dig nu om hjärtsjukvård. Elva patienter avled i köerna under första halvåret. Året innan var det tio patienter som avled i köerna under hela året, och året dessförinnan var det fyra patienter som avled under hela året. Det är en katastrofal utveckling i vårdköerna! Som ytterst ansvarig för sjukvården verkar du inte inse att förhållandet att personer med hjärtproblem som får vänta för länge är ett hot mot patientsäkerheten.

Du har gett offentligt uttryck för detta och därför har jag ställt frågan. Jag tycker inte att jag fått ett nöjaktigt svar ännu.

Anförande nr 94

Landstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om jag kan ge dig ett tydligare svar. Det är självklart att jag förstår att personalbrist och för få beställningar ytterst kan drabba patientsäkerheten. Tydligare svar kan du faktiskt inte få.

Men det är också viktigt att lägga till att den utgångspunkt som ligger till grund för beslutet i dag är just detta. Den hemställan som fanns var att om ingenting görs kommer dessa farhågor att kunna besannas. Därför är det viktigt att vi satsar resurser för att kunna säkerställa patientsäkerheten.

Anförande nr 95

Landstingsrådet N y m a n (kd): Det är ju intressant att denna insikt dykt upp nu. Nu finns den, och det är jag väldigt tacksam för. Uppenbarligen fanns det en insiktslucka mellan den 20 juni då ni fattade beslut om tillskottspongarna och behoven var uppenbara och fram till för tio dagar sedan då debattens vågor gick höga.

Nu hoppas jag naturligtvis att det beslut som har fattats här i dag och annat som görs ska leda till minskade risker för att patientsäkerheten hotas. Det återstår att se.

Trenden, tendensen, redovisade siffror över hur läget är i vårdköerna, säger att läget är utomordentligt skrämmande.

Om det inte sker en radikal förbättring de närmaste månaderna så riskerar vi att 20–25 personer har avlidit i köerna. En undvikbar död dör man under socialdemokratiskt styre! Det bär ni trots allt ansvaret för. Det är fullkomligt ofrånkomligt, men det är bra att insikten finns där, det är bra att ni tillskjuter pengar. Problemet med förmiddagens ärenden var att ni inte visste vad ni skulle göra med dem.

Anförande nr 96

Landstingsrådet R o s (s): Jag tycker att den här debatten har en nivå som inte är värdig den politiska debatten om man som slagträ ska använda det faktum att patienter dör i vården.

Självfallet måste man ha resurser. Du vet precis lika bra som jag, Stig Nyman, att patientsäkerhet är oerhört viktigt. Det är en fråga som du gärna vill ta åt dig äran av, men vi har jobbat väldigt mycket med frågor om patientsäkerhet och bland annat fattade vi häromdagen beslut om att vi också tillskapar ett särskilt kansli för att följa frågorna om patientsäkerhet. Det kan inte finnas någon som tvivlar på att jag tycker att den frågan är viktig.

Fråga 4

Anförande nr 97

Charlotte Broberg (m): Ordförande, landstingsledamöter! I vintras var problemen inom pendeltågstrafiken väldigt stora, och då lade jag i SL:s styrelse förslag om utökad resegaranti. I dag är resegarantin 400 kronor och den täcker inte hela länet. Det förslaget var inte landstingsrådet intresserad av då, men sade att hon hade ett eget förslag som hon skulle lägga fram senare.

Vi har inte sett hennes eget förslag ännu och problemen har fortsatt. De är störst längst ut i länet. I till exempel Nynäshamn har kaoset i sommar varit väldigt stort och det har resulterat i 4 000 klagomål från prövade resenärer, har jag läst i tidningarna.

Därför gäller min fråga till landstingsrådet om hon inte kan ompröva sitt ställningstagande i denna fråga och ge Nynäshamnsborna en fungerande resegaranti och utöka resegarantin till 1 000 kronor.

Anförande nr 98

Landstingsrådet Kettner (s): Nu omformulerade Charlotte faktiskt frågan. Frågan som hon skrev gällde om vi kunde tänka oss att höja resegarantin till 1 000 kronor. Det kan vi inte tänka oss. Frågan om vi ska ha en fungerande resegaranti för alla kan jag svara jakande på. Det är inte riktigt samma sak.

Jag är inte i dag beredd att utan underlag och beräkningar på vad detta skulle innebära och vilka konsekvenser det skulle få för våra resenärer säga ja på den frågan.

Som Charlotte vet ingår det i SL-styrelsens planering att ta upp frågan vid septembersammanträdet, och då kommer vi också att ha ett ordentligt underlag från SL beträffande den skrivelse som du har lagt.

Däremot är det inte helt enkelt att lösa problemet med en fungerande resegaranti för alla enbart genom att höja beloppet. Man kan fråga sig vilka av våra resenärer som har 1 000 kronor tillgängliga i plånboken eller på ett kontokort och vad vi ska göra för dem som inte har det. Därför är det faktiskt så att det har kommit förändringar i resegarantin kontinuerligt, och dem känner Charlotte väl till. Det berättades om dem bland annat vid det senaste styrelsesammanträdet. Till exempel har man nu möjlighet att köpa en SJ-biljett på de ställen där det är så förmånligt att det går SJ-tåg.

Vi arbetar vidare med förstärkningar och förbättringar i resegarantin som ska gälla alla, även den viktiga gruppen resenärer som utgörs av barn och unga.

Naturligtvis är det första och viktigaste att resorna ska fungera.

Anförande nr 99

Charlotte Broberg (m): Jag kan verkligen hålla med dig, Anna, om att det viktiga är att resorna fungerar! Nu har vi tyvärr en tid tillbaka haft väldigt dålig trafik och det gäller särskilt längst ut i länet. Till Nynäshamn går inga andra tåg; det är den reguljära trafiken människor är hänvisade till.

Jag är inte alls bunden till ett förslag om 1 000 kronor om du har en bättre lösning. Vi har väntat på den lösningen ganska länge nu, jag väckte ju mitt förslag i vintras.

Nu är sommaren snart över och resenärerna är verkligen hårt prövade. Jag skulle verkligen uppskatta om du redan vid nästa möte kunde lägga ett konkret förslag som skulle hjälpa Nynäshamnsborna. Det borde du ha gjort för länge sedan, det hade bort kunna ske i vintras när jag väckte mitt förslag. Då hade de resande i Nynäshamn säkerligen varit betydligt mer nöjda.

Det finns alltid nackdelar. Jag håller med om att det förmodligen inte är så många som har 1 000 i plånboken. Det gör inte jag heller, men de flesta vuxna

människor, och det är kanske främst dem som åker de långa sträckorna, har trots allt ett kreditkort eller ett betalkort som de kan använda. Man får ju igen pengarna, men man måste ligga ute med dem ett tag. Det är i alla fall den lösning som finns i dag och som vi kan använda oss av. Jag tycker att även Nynäshamnsborna skulle få använda sig av den lösningen. Jag ser nu fram emot nästa sammanträde.

Anförande nr 100

Landstingsrådet K e t t n e r (s): Som vi har varit överens om sedan vi planerade SL-styrelsens arbetsplan så är det septembermötet som gäller. Det var vi överens om, Charlotte, och det är det som gäller.

Jag tycker att det är väldigt bra att det råder samsyn i den frågan. Din fråga gällde en höjning av resegarantin till 1 000 kronor, och på den är svaret att jag inte är beredd att svara ja här och nu. Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra resegarantin på alla möjliga sätt, och flera av de sakerna är redan genomförda.

Charlotte och jag lever kanske i lite olika världar, för jag har många bekanta och vänner som inte har kreditkort, och om de har det så kan de inte ligga ute några veckor med en tusenlapp – och nu talar jag inte om barn.

Anförande nr 101

Charlotte Broberg (m): Jag vet inte hur jag ska kommentera det sista du sade. Det var väl en typisk kommentar från Anna.

Jag tror inte att vi lever i så olika världar, men jag inser att det finns problem. Jag betonar att detta är den fungerande lösning som finns till hands nu. Det är bättre att erbjuda en lösning än att inte erbjuda någon lösning alls. Det är faktiskt det vi gjort.

När jag tog upp denna fråga i vintras var jag faktiskt inte medveten om att vi skulle vänta till i september, det är helt hutlöst att vi skulle vänta närmare nio månader på ett annat fungerande förslag!

Människor i Nynäshamn är hårt prövade, de får fortsätta prövas hårt. Sedan får vi se om Anna under de gångna nio månaderna har lyckats prestera något som vi kan ta ställning till vid nästa sammanträde.

Anförande nr 102

Landstingsrådet K e t t n e r (s): Jag vill gärna ta fasta på den samsyn som Charlotte och jag ändå har om att det är viktigt att lösa problemen med resegarantin.

Om vi tänker efter så tror jag också att vi kan konstatera att vi tillsammans har presterat en hel del lösningar. Så sent som för några veckor sedan var vi eniga om lösningar som dramatiskt förbättrade punktligheten till Nynäshamn.

Vi har även förbättrat systemet med ersättningsbussar när trafiken inte fungerar. Det började vi med redan i vintras och detta fungerar nu mycket bättre vilket minskar behovet av att beställa taxi. Det är ju inte bara det att man ska ha råd, man ska också få tag i en taxi. När det blir trafikstörningar så är det inte så lätt att

få tag på en taxi i länets yttersta delar. Därför måste vi se till att ha ett fungerande system med ersättningsbussar.

Fråga 5

Anförande nr 103

Landstingsrådet *Wallhager* (fp): Ordförande! Jag har ställt en fråga till trafiklandstingsrådet *Anna Kettner* som lyder så här: Kommer det ökade finansieringsbehovet av enhetstaxan inom SL-trafiken att innebära minskade resurser för sjukvården?

Bakgrunden till denna fråga är att när nu enhetstaxan gällt under maj, juni och juli så visar det sig att den kostar betydligt mer än vad som budgeterats – den kostar SL 10 miljoner i månaden. Enhetstaxan har också inneburit att försäljningen av månadskort har sjunkit med 10 procent, alltså med 40 miljoner.

Nu kommer *Anna* säkert att svara att det inte är något bekymmer med dessa 10 miljoner som SL får ligga ute med varje månad, för detta problem har en ökad kontroll av plankare hanterat och det har säkerligen också intäkter från trängselskatterna hanterat trots att vi har fattat beslut om att de pengarna ska gå till annat.

Anförande nr 104

Landstingsrådet *Kettner* (s): Om det var 10 miljoner i månaden det handlade om så skulle det resultatet vara bättre än budgeten, för enligt planerna skulle enhetstaxan kosta lite mer än 10 miljoner kronor. Det har tillskjutits medel från landstinget och vi har inget extra behov av ersättning för enhetstaxan.

Jag har så sent som i dag talat med finansledningen inom SL och alla prognoser hittills visar att taxan inte drar över beräkningarna, den följer budgeten. Vi får se vad som händer när hösten kommer.

Dessutom är det på det sättet att en stor del av kostnaden för taxeförändringen som vi gjorde den 1 maj avser till ungefär en tredjedel höjning av åldersgräns från 18 till 20 år och möjligheten att köpa reducerade biljetter på bussarna. De förslagen stödde Folkpartiet då. Jag undrar om det här betyder att ni nu har ändrat åsikt, det vore intressant för alla medborgare i Stockholm att få höra.

Faktiskt är det så att den här taxan enligt SL så sent som i dag följer budget. För detta har SL fått sin kompensation, och det finns inga planer att på grund av enhetstaxan begära ökade resurser av landstinget.

Anförande nr 105

Landstingsrådet *Wallhager* (fp): *Anna Kettner*, det blir din tur efter årsskiftet att ställa enkla frågor och då får du återkomma.

När det gäller SL:s budget så är det så att Socialdemokraterna tillsköt ungefär 85 miljoner för att täcka kostnaderna för enhetstaxan i samband med att förslaget väcktes. Den har kostat mer.

Enligt de SL-tjänstemän som jag har talat med och som också har gått ut i medierna med detta och som är ansvariga för det hela, kostar det 10 miljoner för mycket per månad. Det har alltså inneburit ett kraftigt inkomstbortfall också när det gäller månadskorten. Resultatet av den här politiken är att de trogna resenärerna får betala högre pris för de korta resorna, man får lägre pris ute i länet, man får sämre pendeltågstrafik, dyrare kort eftersom ni höjde priset på månadskortet med 100 kronor. Ni har också höjt priset på kontant kupongerna. Ni verkar inte riktigt veta vad ni ska göra.

Avslutningsvis vill jag säga att vid en debatt i förra veckan så hävdade din kollega Dahlberg att det är värt att ta pengarna från sjukvården för att kompensera trafiken.

Anförande nr 106

Landstingsrådet Kettner (s): Jag förstår att Maria känner en viss desperation över denna populära taxa som hon tidigt gick ut och meddelade att hon skulle avskaffa när hon hade vunnit valet. Jag hoppas att vi ska vinna valet, jag hoppas att det går så, Maria, men jag skulle aldrig in-teckna en valvinst så hårt som du har gjort redan nu. Det blir så jobbigt om det inte går precis som man vill och det är inte så bra. Vi får väl se vem som ställer enkla frågor efter den 1 januari. Osvuret är bäst.

Taxan är en succé bland resenärerna. Det håller på att bli en mindre folkstorm mot er borgerliga politiker som vill avskaffa den. Den har dessutom lett till att det blivit mindre hot och våld i kollektivtrafiken, och enligt SL:s tjänstemän följer den budget, såvitt jag förstår.

Dessutom är detta en rent liberal förändring. Jag tycker att det är fascinerande att det inte bara finns nya moderater utan även nya folkpartister, för när medborgarna tycker att det är fantastiskt med den stora frihet som en enhetstaxa ger, så säger ni nej, vi vill begränsa människors frihet.

Anförande nr 107

Landstingsrådet Wallhager (fp): Folkpartiet liberalerna vill utveckla kollektivtrafiken, det kostar pengar, Anna Kettner. Om man ska införa en taxa som primärt kan upplevas vara enkel att hantera, som kan tillgodose vissa önskemål men som kontinuerligt dränerar SL på pengar så kan man inte utveckla kollektivtrafiken samtidigt.

Liberala trafikförslag innebär att hela regionen ska ha en tillförlitlig och bra kollektivtrafik, inte bara vissa, Anna.

Anförande nr 108

Landstingsrådet Kettner (s): Liberala trafikförslag innebär att man avskaffar ett system som har minskat hoten och våldet i kollektivtrafiken, som gynnar innerstadsmänniskor framför människor i länets yttre delar och i städernas förorter.

Liberal trafikpolitik innebär också kostsamma taxereformer, till exempel sådana som innebär att man inför avståndsbaserade kort som dränerar SL på inkomster,

som gör att vi förlorar resenärer och som dessutom kräver kraftiga försämringar i tidtabellerna för de långa resorna inom till exempel pendeltågstrafiken.

Fråga 6

Anförande nr 109

Margareta Cederfelt (m): Herr ordförande, landstingsledamöter! Jag har en fråga till Inger Ros: Anser du som ansvarigt sjukvårdslandstingsråd att Stockholms läns landsting i nuläget erbjuder en vårdgaranti värd namnet i enlighet med era vallöften 2002?

Det kan tyckas som en chimär att frågan dyker upp igen, men bakgrunden till frågan är att jag om och om igen har blivit kontaktad av patienter som inte får behandling, som inte får operation inom den stipulerade tiden tre månader.

Nu kommer säkert Inger Ros att säga ”Vi har tagit vårt ansvar, vi tillskjuter medel, jag är väl medveten om problemet”, men frågan kvarstår: Varför kommer resonemanget just nu, ungefär en månad före valet? Ni har haft fyra år på er att se till att vårdgarantin ska uppfyllas. Ni är skyldiga inte bara väljarna utan även patienterna i vårdköerna ett svar.

Anförande nr 110

Landstingsrådet Ros (s):

Ordförande, Margareta! Den nationella vårdgarantin genomfördes den 1 november 2005. Då påbörjade vi i Stockholms läns landsting arbetet med att garantera medborgarna vård inom rimlig tid. Vårdgarantin är nu välkänd. Den är uppskattad av medborgarna. Vårdgivarnas uppdrag är att ge patienterna information om att vårdgarantin finns.

Alla patienter som har fått en medicinsk bedömning ska kunna få en vårdgarantisedel i sin hand. Har man då inte fått hjälp hos den vårdgivare där man väntar kan man vända sig till vårdgarantikansliet, som hjälper patienterna.

I dagsläget har man på vårdgarantikansliet hjälpt 5 000 patienter till en snabbare vård. Jag hävdar att vi har klarat att genomföra den nationella vårdgarantin och vårdgarantin i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 111

Margareta Cederfelt (m): Att införa en vårdgaranti är ytterst till för att skydda den enskilda människan, för att man ska kunna få vård i rimlig tid. Men vårdgaranti föder också förväntningar, förhoppningar och en tilltro. När garantin sedan inte uppfylls grusas dessa förhoppningar, och lidandet kan i värsta fall bli dubbelt så stort.

Jag har åtskilliga exempel på patienter som inte har fått vård i tid. Inger Ros kommer att säga att det inte går att diskutera enskilda patientfall. Men det är ett stort problem att majoriteten gång på gång slår ifrån sig, när vi från oppositionens sida nämner att ett stort antal personer har väntat länge på operation.

Jag har ett exempel. En person fick besked om rätt till vårdgaranti den 2 november 2005. Hur länge den personen får vänta får jag återkomma till.

Anförande nr 112

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige, Margareta! Jag förstår att Moderaterna i alla hänseenden vill misskreditera oss för det politiska beslutet om vårdgarantin. Självfallet ska man kunna diskutera enskilda patienter. Men jag utgår från att du i den politiska kampanjen inte hjälper patienterna genom att tala om vart man kan vända sig om man inte får vård.

Vårdgarantin gäller i hela Stockholms läns landsting och även i hela landet. Vi har åtagit oss att se till att en patient ska få vård någonstans i Stockholm inom tre månader efter det att patienten har fått en medicinsk bedömning, och om det inte går ska vi kunna hjälpa dem utanför Stockholms gränser.

Vänder man sig till vårdgarantikansliet får man den hjälpen i dag. 5 000 patienter har redan fått den.

Anförande nr 113

Margareta Cederfelt (m): Inger Ros! Det imponerar inte på mig att du står här och säger att 5 000 personer redan har fått hjälp. Det finns faktiskt ett stort antal personer som inte har fått hjälp och som försöker leta sig fram genom systemet, som kontaktar dig, mig och en mängd andra förtroendevalda i landstinget, utöver sina kontakter inom hälso- och sjukvården, med läkare, sjuksköterskor och andra.

Vårdgarantin har inte uppfyllts under den tid som den har funnits. Det tycker jag är mycket beklagansvärt.

Jag nämnde den person som har väntat sedan den 2 november 2005. Han är i dag jätteglad, eftersom han ska få behandling genom operation den 20 september 2006. Då har tio månader passerat. Det kan vara lätt att säga: Det är bara en enda person – de andra 5 000 personerna som har fått behandling är mycket mer.

Jag anser att man inte kan resonera så. Alla ska ha samma rätt till vårdgarantin.

Anförande nr 114

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige! Jag hade inga som helst förhoppningar om att kunna imponera på dig, Margareta, i den här frågan. Men vårdgarantin har genomförts under vår majoritetsperiod, och den har blivit en succé. Medborgarna känner till vårdgarantin.

Jag delar din uppfattning att alla ska ha vård efter behov och inom rimlig tid. Det är därför vi har genomfört vårdgarantin.

Om inte Moderaterna håller med oss i den här politiken gör i alla fall medborgarna det, och de har sedan 2001 konsekvent svarat att väntetiderna har minskat. Flera procent tycker att väntetiderna är rimligare i dag än under förra mandatperioden. Det tycker jag är ett gott betyg.

Fråga 7

Anförande nr 115

Pia Lidwall (kd): Ordförande, ledamöter! Hemlösa kvinnor är väl kanske de människor i vårt land som är de mest utsatta. De är utsatta inte bara genom sin hemlöshet utan också genom våld och misshandel. Nu görs en rejäl satsning för att nå dem, och det är bra.

Samtidigt pågår en flytt av mottagningen för hemlösa på Södermalm till Rosenlunds sjukhus. Döm om min förvåning när jag upptäckte att det på den nya mottagningen skulle vara samma ingång för de män och kvinnor som skulle söka sig dit.

Då gick jag till Birgitta Sevefjord. Det var ett tag sedan. Vi talade om frågan och var överens om att det självfallet ska vara separata ingångar till mottagningen. Kvinnor som är utsatta ska inte behöva träffa de män som har slagit dem.

Min fråga är: Tycker du att ni har gjort allt för att se till att hemlösa kvinnor får en egen ingång till Hållpunkts nya lokaler?

Anförande nr 116

Landstingsrådet Sevefjord (v): Ordförande! Först vill jag be om ursäkt för att jag var ouppmärksam och inte såg att det var min tur att svara på frågan och inte var här tidigare.

Jag skulle säga att jag har gjort allt vad jag har kunnat för att se till att det blir separata ingångar. Du och jag har diskuterat den här frågan väldigt många gånger, och vi är helt eniga.

Det är avsatt 1 miljon kronor för att bygga om, så att det ska bli separata ingångar. Jag har också ställt krav på separata väntrum och separata mottagningar för män och kvinnor på vårdcentralen för hemlösa, precis av det skäl som du tog upp, nämligen att många av kvinnorna faktiskt är utsatta för våld av olika slag, även av de män som går på mottagningen.

Därför är denna fråga oerhört viktig. Det finns 1 miljon kronor avsatta för att bygga två separata ingångar, så att de här två grupperna, män och kvinnor, inte behöver hamna i en situation där kvinnan känner sig rädd och utsatt i onödan.

Anförande nr 117

Pia Lidwall (kd): Det du säger låter bra. Min fråga är då naturligtvis: När kan du se framför dig att detta sker?

Finns det inte en risk om det kostar mer än 1 miljon kronor? Kommer det att bli två separata ingångar då? Eller har du satt ett pris på dessa kvinnor?

Anförande nr 118

Landstingsrådet Sevefjord (v): Jag skulle inte vilja uttrycka det så att jag har satt ett pris på de här kvinnorna. Jag kan inte heller avgöra exakt hur mycket det

kostar att bygga om – kostnaderna för det måste Locum redovisa. I dagsläget finns det 1 miljon kronor för att bygga två separata ingångar.

Det bestämda politiska kravet är att det ska vara på det här sättet. Kommer det att kosta mer får man väl se till att skjuta till mer pengar. Det är inte det stora problemet, utan problemet har varit att hitta en bra och enkel teknisk lösning, så att man snabbt kommer igång med den nya mottagningen, Hållpunkt för hemlösa, som ska finnas på Rosenlunds sjukhus.

Anförande nr 119

Pia Lidwall (kd): Jättebra! Då ser vi fram emot att det blir två separata ingångar. Kvinnorna ska inte behöva träffa de män som har misshandlat dem. Det finns inget pris angivet.

Det var ett bra samarbete över partigränserna – kvinna mot kvinna, kanske man kan säga. Det är ju ett självklart intresse från oss att se till att de hemlösa kvinnor som är våra systrar har en riktig chans att få den hjälp som de så väl behöver.

Jag utgår alltså från att du står för det du säger i talarstolen här i dag och att det blir verklighet av det. Tack för ett bra samarbete, och tack för att du tog den fråga som jag tyckte var så viktig på allvar!

Anförande nr 120

Landstingsrådet Sevefjord (v): Jag ska väl kvittera. Du och jag har ju jobbat mycket med just Hållpunkten och detta med separata ingångar, separata väntrum och separata enheter. Det är viktigt av olika skäl.

Sedan tror jag att både du och jag och kanske flera måste ligga på och tjata för att se till att det blir gjort så snabbt som möjligt, så att vi enligt planen kan öppna den nya Hållpunkten under hösten 2006.

Fråga 8

Anförande nr 121

Andres Kärrik (fp): Ordförande! Min fråga ställdes innan jag hörde debatten tidigare i dag, där sjukvårdslandstingsrådet hänvisade till en massa fina årsredovisningar.

Jag hade läst en av dem, nämligen årsrapport från Stockholms medicinska råd. Där finns det många intressanta siffror. En av dem handlar om primärvården.

Det framgår att från 2004 till 2005 har antalet husläkare – då menar jag de riktiga personer som är verksamma – ökat från 954 till 962. Det finns ett allmänt, nationellt mål om att nå upp till 1 allmänläkare per 1 500 invånare. Fortsätter det i samma takt kommer det målet att vara uppnått år 2035.

Därför har jag frågat Inger Ros om hon tycker att den nuvarande utbyggnadstakten är tillräcklig. Eller underförstått: Borde det inte gå lite fortare?

Anförande nr 122

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige, Andres! Det är klart att man alltid kan ha drömmar och önskemål om att allt skulle ske över en natt och oerhört snabbt.

Men jag är väldigt glad över den utveckling som har skett inom närsjukvården. Sedan 2002 har vi ökat tillgängligheten inom närsjukvården rejält, bland annat genom en kraftig satsning på närakuter och genom att förbättra ersättningssystemet inom primärvården, vilket stimulerar till fler besök. Vi har också fler fasta, listningsbara primärvårdsläkare på vårdcentralerna.

Jag tycker att det är en positiv utveckling. Men det är klart att om jag fick önska skulle det kanske ha gått ännu fortare. Men vi kan inte säga att utvecklingen inom närsjukvården inte har varit framgångsrik under den här mandatperioden. Många patienter tillkommer inom närsjukvården.

Anförande nr 123

Andres Käarik (fp): Det nationella målet ska enligt planen vara uppnått år 2008. Det är om två år. Då handlar det inte bara om det sista året. Om man går tillbaka till de tidigare årsrapporterna upptäcker man att det är samma ökningstakt – 8 eller 9 läkare om året – under hela er mandatperiod. Om målet då blir uppfyllt år 2032 eller 2035 är naturligtvis svårt att säga. Men det har inget att göra med de riksdagsbeslut som säger att målet ska vara uppfyllt år 2008. Ni verkar inte bry er om det över huvud taget.

Det man räknar här är antalet listningsbara allmänläkare – inga andra. Det handlar inte om vakanser, tjänster eller något annat, utan det handlar om riktiga läkare. Det antalet verkar inte öka – det verkar inte ingå i ambitionerna.

Om man inte ökar får man tacka nej till alla idéer om hembesök av läkare hos deras patienter, för då kommer läkarna inte att räcka till. Att man kommer fram fortare på telefon eller på mottagningen är en helt annan sak. Men hembesöken kommer man aldrig att klara förrän man har uppnått det nationella målet.

Anförande nr 124

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att jag har gett dig ett svar, Andres Käarik. Svaret är att utvecklingen av närsjukvården har varit oerhört positiv under den här mandatperioden. Många fler patienter tillkommer inom närsjukvården, antingen på en närakut eller på en vårdcentral. Vi har dessutom fler listningsbara läkare och har också fattat beslut om olika utbildningsinsatser, där ytterligare 400 är under utbildning.

Jag är oerhört nöjd med den utveckling som har skett under mandatperioden. Om jag vill kan jag jämföra med hur det såg ut när du fanns i majoriteten, men det tänker jag inte göra.

Närsjukvården har utvecklats positivt!

Anförande nr 125

Andres Käarik (fp): Du behöver inte vara så blygsam, Inger Ros! Jag kan avslöja att när jag hade huvudansvaret för primärvården var 400 allmänläkare under utbildning. Och du sade att du hade 400 – var det så? Det verkar inte som

något strålande framsteg, fast det är ett framsteg sedan förra året, eftersom ni skär ner under de gångna åren och nu kommer tillbaka till den nivå som fanns när ni tog över.

Det viktiga är att den nationella planen för utbyggnad av primärvården säger att det behövs en förstärkt läkarbemanning i hela landet. Uppnår man den klarar man både tillgänglighetsmål och ett antal andra medicinska mål, särskilt målet att kunna göra hembesök hos äldre och barnfamiljer som har svårt att komma till mottagningen. Det målet är omöjligt att uppnå med telefon, närakuter eller något annat.

Det målet har ni tackat nej till genom att inte ha några som helst ambitioner på att bygga ut antalet fasta, listningsbara läkare på vårdcentralerna. Jag har hittills inte sett någon siffra som du själv har satt upp som mål, utan jag bara läser i årsrapporterna. Då kan du använda din sista replik till att tala om vad som är ditt mål och när det nationella målet ska vara uppfyllt.

Anförande nr 126

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige, Andres! Du säger att jag inte har några ambitioner. Men jag tycker att jag tillsammans med majoriteten har presenterat ambitioner för att närsjukvården ska utvecklas, vilket också har skett i en oerhört positiv och snabb takt.

Du vill inte vara blygsam, säger du. Men du vill inte heller berätta att skillnaden jämfört med när du hade majoriteten var att de listningsbara läkare som fanns på vårdcentralerna då var hyrläkare, medan vi i dag har vi fasta, listningsbara läkare. Även om de behöver vara fler har det skett en oerhört positiv utveckling för att öka kontinuiteten inom närsjukvården och primärvården.

Fråga 9

Anförande nr 127

Landstingsrådet Nyman (kd): Herr ordförande! Min fråga lyder: Är det inte vilseledande marknadsföring att säga till pendeltågsresenärerna att ni nu ska fixa dubbelspår till Nynäshamn, när ni i själva verket bara fixar dubbelspår till Tungelsta?

Enligt i dag tillgängliga uppgifter räcker de gratispengar som ska lånas ut till mötesplatser på två ställen, så dubbelspår blir det bara till Tungelsta. Men bilden utåt i media och den bild som jag förstår att ni själva – inte minst din partikamrat som är kommunalråd i Nynäshamn – vill ge är att ni påskyndar dubbelspår till Nynäshamn.

Faktum enligt tillgängliga uppgifter är att det handlar om två mötesplatser. Det är ungefär som är säga att det är trespårigt till övre Norrland från Stockholm, för strax norr om Centralen, vid Karlberg, är det ju massor av spår. Någon ordning tycker jag att det måste vara.

Beträffande vilseledande marknadsföring såg jag att du hade KO-anmält moderatledaren för att det fanns något fel på en moderataffisch. Nu sitter du i samma buss!

Anförande nr 128

Landstingsrådet K e t t n e r (s): Om jag hade sagt som du påstår, Stig, då vore det vilseledande. Nu kan man konstatera att den som försöker vilseleda knappast är jag.

Det har varit oerhört tydligt i all kommunikation från vårt kansli. Du kan gärna få kontrollera det. Den utbyggnad som Banverket nu planerar och som vi har gjort möjlig handlar om en förskottering av 250 miljoner kronor som ska användas för att – för att använda din egen formulering – ”bara” göra plattformsförlängningar och mötesspår vid Segersång och Hemfosa och börja dubbelspårutbyggnaden norrifrån.

Jag kan försäkra Stig Nyman att dessa åtgärder inte är så ”bara” för dem som reser längs Nynäsbanan och i resten av pendeltågssystemet. Bristen på mötesplatser gör att tåg som är försenade orsakar ytterligare förseningar för tåg som annars skulle gå i tid, genom att dessa tåg tvingas vänta i Ösmo.

Plattformsförlängningarna är nödvändiga för att vi ska kunna köra fullängdståg hela vägen till Västerhaninge och därmed slippa de problem som till- och frånkopplingar i Västerhaninge har orsakat resenärerna denna sommar.

Jag skulle gärna vilja ha pengar för att göra alltihop, och jag skulle gärna vilja att vi hade teknik för att redan i morgon ha färdiga dubbelspår hela vägen till Nynäshamn. Men vi jobbar i etapper och kommer en bra bit med detta.

Jag kan också konstatera att ni inte gjorde någonting när ni hade ansvaret, vare sig det var som kommunikationsminister, som Kristdemokraterna har haft, eller som ansvariga här i landstinget.

Den som eventuellt, Stig, ägnar sig åt felaktig marknadsföring är du. Jag hoppas att det inte är medvetet. Jag känner en viss oro för den interna informationen på det kristdemokratiska kansliet, eftersom er ledamot i SL-styrelsen är väldigt medveten om exakt vad både SL och jag står för.

Sedan tycker jag att det är lite rörande med den omsorg som småpartierna i den borgerliga alliansen ägnar sin storebror. Du kanske tycker att det är okej att göra helt felaktiga påståenden i valinformationen – allt för att vinna.

Anförande nr 129

Landstingsrådet N y m a n (kd): Jag har ställt en fråga som du på formella grunder ska ge ett svar på – ja eller nej. Du har sagt: Nej, det är inte vilseledande marknadsföring, det sätt som ni informerar på. Men varför i all världen blir bilden i media att det blir dubbelspår till Nynäshamn? Är det något som tidningen har hittat på, eller varifrån kommer uppgifterna? Och det sägs att arbetet ska påskyndas och bli klart nästa år – inte 2009.

Jag är inte alldeles säker på att tidningarna hittar på uppgifter, utan någonstans måste de komma från. Det står i dag i tidningen Stockholm City att detaljerna i det nya avtalet presenteras i dag. Eftersom du är en av undertecknarna kanske du skulle passa på tillfället att tala om detaljerna – om det finns något mer att säga än två mötesplatser och en förlängd plattform.

Anförande nr 130

Landstingsrådet K e t t n e r (s): Jag kan inte ta ansvar för redaktionernas arbete med den information som de får. Den information som de får är precis samma information som din partikamrat i SL-styrelsen har och delar med sig av.

Vi är oerhört tydliga med vad det handlar om: förbättrad framkomlighet mellan Västerhaninge och Nynäshamn för att öka antalet ställen där tåg kan mötas. Vi har i dag Sveriges längsta enkelspårssträcka på vägen mot Nynäshamn.

Det är detta vi jobbar med. Jag tror att Nynäshamnsborna skulle uppfatta det som lite föraktfullt om du tycker att det är ingenting. Men det är kanske centralperspektivet som du står för, Stig.

Jag ägnar mig inte åt falsk marknadsföring. Om jag däremot hade sagt som du påstår att jag hade sagt, utan någon som helst täckning i fakta, då vore det falsk marknadsföring. Men jag säger inte så. Jag har aldrig sagt så och känner mig väldigt trygg med att det jag säger stämmer med verkligheten.

Anförande nr 131

Landstingsrådet N y m a n (kd): Då tänkte jag höra om trafiklandstingsrådet var beredd att säga någonting om framtiden för Nynäsbanan. När blir det dubbelspår? Blir det år 2007, år 2009 eller någonstans när målet för primärvården är uppnått, om ungefär 30 år?

Några besked borde ni kunna ge. Annars måste uppgiften om att det är klart för nytt spår till Nynäshamn dementeras. Det är det inte alls, utan det är klart för två mötesplatser!

Jag har inte påstått något utan ställt frågor för att försöka reda ut en oklarhet, för den är alldeles uppenbar. Nynäshamnsborna och andra som tar del av tidningen Stockholm City har fått ett visst besked. Anna Kettner, ansvarigt landstingsråd för kollektivtrafiken här i Stockholm, ger ett helt annat besked: Det är inte alls fråga om något dubbelspår – i vart fall inte inom räckhåll, för du har inte ens antytt vilket år det skulle kunna vara.

Slängen om småpartier hit och dit kan du väl hålla för dig själv tills du kommer ut på något torg. Jag tycker inte att det är särskilt schyst, några veckor före valet, att använda den typen av argumentation i en fråga där du uppenbarligen är mig svaret skyldig, trots två tidigare inlägg.

Anförande nr 132

Landstingsrådet K e t t n e r (s): Jag tycker att jag har varit tydlig, men jag kanske har varit otydlig. Låt oss då ta det igen.

Vi genomför nu beslut som kommer att innebära en dramatiskt förbättrad framkomlighet och punktlighet mellan Nynäshamn och Västerhaninge, vilket också kommer att vara positivt för hela pendeltågssystemet. Det är vi beredda att lägga rätt mycket pengar på i en helt unik satsning som landstinget nu gör.

Ni har hittills inte kommit med ett enda förslag på hur ni skulle vilja göra det bättre, utan ni har varit helt tomma på förslag som skulle kunna hjälpa Nynäsborna. Det är det du försöker "bläddra bort".

Vi har alldeles nyligen genomfört åtgärder som har förbättrat punktligheten kraftigt både till Nynäshamn och i hela pendeltågssystemet. Vi går vidare. Det kommer att innebära kraftigt förbättrad pålitlighet och framkomlighet på Nynäsbanan.

Det står jag för, och jag har ingenting att skämmas för när det gäller detta. Alldeles speciellt tycker jag att du, Stig, borde vara lite försiktig med tanke på ert facit.

Fråga 10

Anförande nr 133

Olle Reichenberg (m): Herr ordförande! Under hela våren har vi sett att kostnadsökningstakten i landstinget har ökat. Den senaste prognosen visar att den nu är uppe i 5,7 procent. Det är betydligt mer än i budgeten. I pengar är avvikelserna nästan 700 miljoner kronor.

Du har, Ingela, i ett antal debatter här i fullmäktige sagt att du och majoriteten kommer att bevaka utvecklingen och hejda den.

Då blir naturligtvis min fråga: Avser du att vidta några åtgärder för att bromsa upp den oroväckande generella, höga kostnadsökning som vi har sett i landstinget under våren?

Anförande nr 134

Landstingsrådet Ny Lund Watz (s): Mitt svar på frågan är nej. Det hänger samman med att vi mycket noggrant har följt kostnadsökningstakten i landstinget. Vi gör bedömningen att den inte är särskilt oroväckande just nu.

De siffror som jag har visar att ökningstakten är 4,3 procent för verksamheterna sammantaget exklusive kostnaderna för trängselskatten, som ju bekostas av staten. Inklusive trängselskatten är ökningstakten 5,2 procent, och bruttokostnadsökningen är 4,7 procent exklusive trängselskatteförsöket.

Självfallet ska vi fortsatt hålla ordning på om kostnaderna ökar ytterligare. Man kan inte – om man hyser så stor oro som du gör, Olle – komma med förslag som i er reservation till det ärende som vi behandlade som ärende nummer 4, om att avskaffa budgeten, ta bort taken för beställningarna i sjukvården och börja köra på löpande räkning. Det vore verkligen att säga att vi struntar i kostnadsökningstakten.

Som sagt: Om Olle Reichenberg är oroad för att vi hade en kostnadsökningstakt på ungefär 5 procent förra året och kommer att landa ungefär där i år, då måste du förstå vilken oro vi i den gamla landstingsoppositionen hade under er tid, förra mandatperioden, när ni brände iväg med en kostnadsökningstakt på 8–9 procent när ökningstakten för intäkterna stannade på 3 procent.

Anförande nr 135

Olle Reichenberg (m): I tidigare interpellationsdebatter här i landstinget under våren har du, Ingela, konstaterat att det är en mycket prioriterad fråga för majoriteten att minska kostnadsökningstakten.

Du sade senast i april att det fanns en tendens till något högre kostnadsutveckling i sjukvården. Enligt de siffror som jag har kan jag se att det bara rullar på. Det var 4,9 procent i februari, sedan har det ökat till 5,3 procent, och i maj var det 5,7 procent.

Då är det rätt intressant att veta vilka åtgärder som du avser att vidta, men du svarade att du inte skulle vidta några åtgärder. Hur rimmar det med den inställning som du har visat här i tinget tidigare?

Anförande nr 136

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Olle Reichenberg! Till skillnad från ditt parti har min handling i den här majoriteten visat att vi är vuxna uppgiften att hantera kostnadsökningstakten och ekonomin i landstinget. Historien avskräcker ju.

Jag gör nu bedömningen att vi inte behöver vidta några inbromsande åtgärder. Sanningen är nämligen att vi har en tillväxt i den svenska ekonomin, tack vare ett fantastiskt arbete av den socialdemokratiska regeringen, som gör att vi har en intäktsutveckling i offentlig sektor som innebär att vi kan bära en kostnadsökningstakt på 5 procent. Kanske redan det månadsbokslut som kommer nu visar att vi får avsevärt högre skatteintäkter än vi har räknat med.

Skillnaden mellan dig och mig, Olle Reichenberg, är att jag leder en majoritet där intäkter och utgifter går ihop. Ditt parti ledde en majoritet där kostnadsökningstakten var 9 procent och ökningen av intäkterna stannade på 3 procent.

Anförande nr 137

Olle Reichenberg (m): Det är ingen hejd på överorden som kommer från Ingela och majoriteten. Det är nästan så att man tror att det knappt har funnits något landsting innan den här majoriteten tillträdde – så fantastiskt är allting nu.

Om ungefär en månad kommer väljarna att avkunna sin dom. Jag är helt övertygad om att väljarna då kommer att säga att den nuvarande majoriteten inte är kapabel att sköta landstinget. Vi får se hur det blir. Jag tror att det blir så.

Vi ses på barrikaderna!

Anförande nr 138

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Det var kapitulation, Olle Reichenberg! Ni hade 9 procent i kostnadsökningstakt och 3 procent i intäktsökningstakt. Nu har vi en årlig kostnadsökningstakt på 5 procent under två år tack vare att vi har en stark tillväxt i ekonomin och intäkter som motsvarar de utgifter som vi har i landstinget. Det är ett facit som jag med stolthet kan bära ut.

Dessutom har jag medborgarnas stöd i ryggen: man vill inte veta av någon utförsäljning av akutsjukhusen eller någon dramatisk privatisering av vår primärvård. Jag känner mig inte ett dugg orolig för att möta dig på barrikaderna!

Fråga 11

Anförande nr 139

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): En upphandling har gjorts av den geriatriska vården vid Löwenströmska. Resultatet av upphandlingen är att Förenade Care har tagit över den verksamhet som tidigare drevs av Capiro.

Inom den verksamheten i geriatrik finns det en minnesmottagning. Enligt uppgifter som jag fick när jag var ute där i förrgår finns det fortfarande inga läkare anställda. Förut var det fyra läkare. Det innebär att minnesutredningar sedan den 1 april inte kan påbörjas där, och för påbörjade patienter finns det inte heller några återbesökstider.

Därför vill jag fråga Inger Ros följande: Tycker du att avtalet mellan Förenade Care och landstinget om geriatrik på Löwenströmska har följts upp så att patienter i behov av minnesutredningar kan erhålla det enligt avtalet därute?

Anförande nr 140

Landstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige, Birgitta! Precis som du säger är det en ny verksamhet för Förenade Care på Löwenströmska. Verksamheten har varit igång tre och en halv månader. Någon fullskalig utvärdering på den tiden kan jag inte prestera som svar på en fråga. Men beställaren har haft ett flertal möten med leverantören sedan dess, för att säkerställa att övertagandet sker på ett bra sätt.

Minnesmottagningen har under sommaren haft begränsad verksamhet. Den neuropsykiatriska utredningsdelen har dock varit i gång hela sommaren. Från den här veckan är den i full drift, och det finns ingen kö.

Anförande nr 141

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Då måste jag säga, Inger Ros, att du inte har färsk och korrekta uppgifter. Det finns inte en enda läkare på minnesmottagningen – det är fortfarande noll läkare där. De har en sjuksköterska, men den sjuksköterskan kan inte göra utredningar ensam. Det innebär att nya patienter inte kan tas in på minnesmottagningen.

Sommaruppehållet är över. Minnesmottagningen var stängd ett par veckor – det är riktigt. Den är öppen nu, men de har fortfarande inga läkare och kan därmed inte ta emot några patienter.

När patienter som tidigare har varit på verksamheten ringer för att få återbesökstider finns det inte möjlighet att ge dem några läkartider, eftersom det inte finns några läkare anställda ännu.

Anförande nr 142

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige! Det är inte alldeles enkelt att debattera två olika uppgifter – du har en, och jag har en annan. Detta är ett svar på en fråga, och de uppgifter som jag har är att verksamheten nu är i gång.

Vi får naturligtvis tillsammans undersöka om det är du eller jag eller förvaltningen som har rätt i frågan. Meningen är självfallet att Förenade Care, som har övertagit uppdraget, ska klara av verksamheten.

Anförande nr 143

Landstingsrådet Rydberg (fp): Detta visar att det är en sak att göra en upphandling och att det faktiskt krävs lite bättre uppföljning – den delen har du och förvaltningen inte ägnat något intresse åt.

När förvaltningen ger dig en uppgift om att verksamheten är igång och man på sjukhuset fortfarande inte har en enda läkare – vad är det för kvalitet för patienterna? Som beställare och finansiärer av vården måste vi kunna tillgodose de patienter och anhöriga som har remisser till minnesutredningar och står i kö för att genomföra sådana där ute.

Sanningen, Inger Ros, är att det inte finns någon läkare därute. Mottagningen är öppen, och sköterskan kom på plats nu i måndags. Men det finns inga läkare där. De kan inte göra några minnesutredningar enligt det avtal som de har skrivit på.

Anförande nr 144

Landstingsrådet Ros (s): Jag tycker att jag har gett dig ett svar på frågan. Jag har ingen annan uppfattning än du: Om vi gör upphandlingar ska verksamheterna självfallet följas upp och utvärderas. Jag vet också att beställarna har en kontinuerlig dialog med Förenade Care när det gäller verksamheten på Löwenströmska.

Fråga 12

Anförande nr 145

Landstingsrådet Nyman (kd): Herr ordförande! Min fråga lyder: Är du övertygad om att landstingsmajoriteten gjort allt ni borde för att se till att Södertälje sjukhus – man skulle kunna säga sjukvården i Södertälje, inklusive det som är under samma ledning – har rätt förutsättningar för att bedriva god vård?

Frågan ställer jag mot följande bakgrund. Det är media som man följer under sommaren, och det har funnits artiklar i Länstidningen. – jag tror inte att det beror på så kallad nyhetstorka på sommaren. Det har varit åtskilliga artiklar som har visat på utomordentligt tydliga brister i förutsättningarna för att bedriva god sjukvård i Södertälje.

Det är bakgrunden till att frågan är ställd. Jag utgår naturligtvis från att du har läst tidningen lika flitigt som jag. Jag har inte haft tillgång till papperstidningen, men numera kan man ju titta via nätet, se pressklipp och så vidare. Det har varit utomordentligt bekymmersamt inte bara under sommaren utan under en lång period, men problemen har accentuerats under sommaren.

Därför har jag ställt frågan.

Anförande nr 146

Landstingsrådet Ros (s): När jag såg frågan – om vi har gjort allt vi borde – tänkte jag att vi kanske har olika utgångspunkter om vad man borde göra på Södertälje sjukhus, men nu utvecklade du frågan lite mer i talarstolen.

Jag tänker inte falla för greppet att säga att jag är övertygad om det, för det tror jag inte vore bra. Däremot vet jag att det sker ett intensivt arbete för att utveckla både Södertälje sjukhus och närliggande sjukvård i Södertälje.

Södertäljeprojektet följer det arbetet mycket noga, och utifrån patienternas behov tillför man olika kunskap, så att man ska kunna ge god vård.

Jag vet också att Södertälje sjukhus har ett ökat tryck, med en ökad tillströmning av akut sjuka, vilket innebär att de självfallet kommer att få del av de resurser som vi tidigare har fattat beslut om.

Anförande nr 147

Landstingsrådet Nyman (kd): Herr ordförande! Jag är inte helt oinformerad utan tror mig veta att det kommer ett ärende om mer pengar till Södertälje, mer tillskott för att kunna spara i vården. Det blir ett intressant ärende att fördjupa sig i så småningom. Det kommer upp i landstingsstyrelsen på nästa möte.

Som ytterst ansvarig måste du vid varje tillfälle kunna ge besked om vilken övertygelse du har om vad ni bör göra och inte bör göra.

Frågan är inte särskilt klurig eller formulerad för att du ska ”trilla dit”. Jag undrar vilken ambition som du själv har när det gäller hälso- och sjukvården. Är du mot den bakgrunden övertygad om att ni har gjort allt ni borde för att det skulle finnas bästa tänkbara förutsättningar för en god vård i Södertälje?

Reportagen har varit av lite annan karaktär. De har handlat om hur dåliga personalen tycker att förutsättningarna har varit för att kunna bedriva en god vård. Det har inte refererats till patientsäkerhet och annat, men slutsatser om det kan vi dra själva.

Det har varit utomordentligt bekymmersamt. Men du är tydligen inte övertygad om att ni har gjort allt vad ni borde.

Anförande nr 148

Landstingsrådet Ros (s): Ordförande, fullmäktige, Stig! Om jag följde Södertälje sjukhus enbart utifrån ett mediaperspektiv skulle även jag bli väldigt orolig. Det är klart att man ska läsa och ta till sig det som skrivs i media, men det kommer också många attacker från borgerligheten om Södertälje sjukhus inför stundande valrörelse.

Eftersom jag är ytterst ansvarig och tycker att detta är viktigt tar jag även denna fråga på största allvar och har därför planerat och bokat in ett besök på Södertälje sjukhus i kväll, där jag kommer att finnas och kommer att träffa personal. Då kommer jag själv att få höra vilka synpunkter de har.

Anförande nr 149

Landstingsrådet N y m a n (kd): Inger! Jag är nog tillräckligt luttrad för att begripa att man inte enbart ska ta saker och ting utifrån ett mediaperspektiv, i synnerhet inte under sommaren. Men så mycket borgerliga angrepp på sjukvårdspolitiken i Södertälje vet jag inte om det har varit, och jag har det inte som utgångspunkt, utan jag har uppgifter indirekt via media och direkt via medarbetare.

Lägger man ihop detta blir det ganska säkra källor. Det bekräftar du också genom att du ska åka dit och träffa personalen i dag. Det är jättebra, för då tror jag att du kommer att få en tydligare bild än media någonsin kan ge.

Det torde också vara bekant för den här församlingen att vi från Kristdemokraternas sida har varit utomordentligt varma tillskyndare av ordningen för hur hälso- och sjukvården är organiserad i Södertälje.

Det jag nu är orolig för är att ni – som på en del andra områden – inte riktigt mäktar med att fullgöra det åtagande som ligger i fullmäktiges beslut. Den oron känner jag. Dessvärre ser jag en del av de här uttrycken som en bekräftelse på den oron.

Anförande nr 150

Landstingsrådet R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Det är jättebra, Stig, att ni tycker att Södertäljeprojektet är bra, för det har verkligen skapat goda förutsättningar för att utveckla sjukvården. Det är väl verkligen ett område som man har jobbat med under den här mandatperioden, för att knyta ihop vården i Södertälje.

Vem som orkar genomföra fattade beslut kan vi tvista om i det oändliga. Men det är också viktigt att komma ihåg – det måste man säga, för det ingår i det politiska ansvaret – att sjukhusen har som uppdrag att jobba med förändringar, eftersom behoven förändras hela tiden.

Ibland blir det naturligtvis bekymmersamt när man ska göra förändringar för att möta behoven. Sjukhusen har naturligtvis också en budget att jobba efter. Men vi har också ett avtal med Södertälje sjukhus, som har en stor utvecklingspotential, där vi satsar på en rad områden inför framtiden.

Avslutning

Ordföranden: Då har vi inget mer att behandla i dag. Kanske var dagens debatter lite grann präglade av den tid som vi är inne i. Jag hoppas att vi alla får goda möjligheter att vässa argumenten ytterligare tills vi ses nästa gång, då vi får se hur det hela har avlöpt. Tack för i dag!

Förteckning över talare
(siffrorna avser anförandets nummer)

Landstingsrådet Nylund Watz (s) 6:1, 3, 5, 8, 10, 22, 24, 45, 47, 134, 136, 138
Landstingsrådet Wennerholm (m) 6:2, 4, 6, 17, 19, 79, 81, 83
Landstingsrådet Rydberg (fp) 6:7, 9, 11, 13, 15, 27, 29, 41, 85, 87, 89, 139, 141, 143
Landstingsrådet Sevefjord (v) 6:12, 14, 16, 18, 20, 32, 34, 116, 118, 120
Landstingsrådet Nyman (kd) 6:21, 23, 25, 37, 39, 54, 91, 93, 95, 127, 129, 131, 145, 147, 149
Anding Lena-Maj (mp) 6:26, 28, 30
Lidwall Pia (kd) 6:31, 33, 35, 115, 117, 119
Landstingsrådet Ros (s) 6:36, 38, 40, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 110, 112, 114, 122, 124, 126, 140, 142, 144, 146, 148, 150
Reinfeldt Filippa (m) 6:42
Käärrik Andres (fp) 6:43, 121, 123, 125
Landstingsrådet Heister (m) 6:44, 46, 48, 50, 52
Landstingsrådet Wigg (mp) 6:49, 51, 55, 57
Landstingsrådet Wallhager (fp) 6:53, 56, 60, 62, 66, 103, 105, 107
Almqvist Måns (v) 6:58, 75
Askensten Åke (mp) 6:59, 61, 68
Brorsson Gertrud (mp) 6:63, 67
Wikholm Nanna (s) 6:64
Holmström Åke (kd) 6:65, 70, 72
Landstingsrådet Larsson (s) 6:69, 74, 78
Cedrenius Bengt (mp) 6:71, 73
Rundberg Brit (v) 6:76
Sjödén Staffan (m) 6:77
Broberg Charlotte (m) 6:97, 99, 101
Landstingsrådet Kettner (s) 6:98, 100, 102, 104, 106, 108, 128, 130, 132
Cederfelt Margareta (m) 6:109, 111, 113
Reichenberg Olle (m) 6:133, 135, 137